

**UCHWAŁA NR VIII/48/2021**  
**Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim**  
z dnia 31 sierpnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2020 roku „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026”**

Na podstawie art. 19 pkt 1 i art. 112 ust. 12 i ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn.zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 3 i 3a oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 920 ze zm.), uchwała się:

**§ 1.**

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji w 2020 roku „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026”, które stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady**

**( - )**

**Robert Ciżmowski**

## UZASADNIENIE

„Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026” została przyjęta Uchwałą Nr XV/98/2016 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026”.

Przedstawienie Radzie Powiatu sprawozdania z realizacji w 2020 roku „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026” jest obowiązkiem Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

„Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026” jest dokumentem, który ma inicjować zachowania służące wzmocnieniu postaw aktywnych oraz wspieranie osób, dzieci i młodzieży oraz rodzin zgłaszających się o pomoc w rozwiązywaniu problemów.

Przedstawiony projekt uchwały Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim, zgodny jest z założeniami „Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015 – 2024” - obszar priorytetowy: Kapitał ludzki i społeczny (P2), Cel strategiczny CS.2.1 Rozwinięty i w pełni wykorzystany kapitał ludzki oraz Cel strategiczny CS.2.2 Wartościowy kapitał społeczny.

**Przewodniczący Rady**  
( - )  
**Robert Ciżmowski**

*Załącznik  
do Uchwały Nr VIII/48/2021  
Rady Powiatu w Nowym Dworze  
Gdańskim z dnia 31 sierpnia 2021 r.*

## **Sprawozdanie z realizacji w 2020 roku**

# **„STRATEGII INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU NOWODWORSKIEGO na lata 2016 – 2026”**

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie  
w Nowym Dworze Gdańskim**

## Sierpień 2021

### Spis treści

Słownik .....	4
Wstęp .....	6
1. Monitoring i ewaluacja .....	8
2. Ocena realizacji wdrażania działań strategicznych.....	9
3. Część sprawozdawcza.....	10
4. Programy.....	39
„Program rozwoju pieczy zastępczej Powiatu Nowodworskiego na lata 2018-2020” .....	39
„Program pomocy dziecku i rodzinie Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2021” .....	49
„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2020” .....	52
„Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020” .....	55
„Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020” .....	56
„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2026” .....	57
5. Zakończenie .....	84
Spis tabel.....	87
Spis rysunków.....	88

## Słownik

1. **COVID-19** – inaczej koronawirus; od ang. coronavirus disease 2019 ostra choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem **SARS-CoV-2**. Została po raz pierwszy rozpoznana i opisana w listopadzie 2019, w środkowych Chinach (miasto Wuhan, w prowincji Hubei) podczas serii zachorowań zapoczątkowującej pandemię tej choroby.
2. **DPS** - Dom Pomocy Społecznej „MORS” w Stegnie;
3. **GKRPA** - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. **GOPS** – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
5. **GUS** - Główny Urząd Statystyczny;
6. **IPU**- Indywidualny Program Usamodzielnienia;
7. **JST**- Jednostki Samorządu Terytorialn
8. **KPP** - Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim;
9. **MGOPS** – Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim;
10. **MOPS** – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej;
11. **NEET** - (ang. *not in employment, education or training*) – nazwa zjawiska socjologicznego i określana nią grupa społeczna, obejmująca młodzież pozostającą poza sferą zatrudnienia i edukacji, czyli tych którzy jednocześnie nie uczą się, nie pracują ani nie przygotowują się do zawodu;
12. **NGO** - z języka angielskiego "non governmental organisations" - organizacje pozarządowe, struktury powstające w wyniku inicjatyw obywatelskich, odpowiadają na konkretne potrzeby czy aspiracje ludzi;
13. **NK** – „Niebieska Karta”;
14. **NZOZ** – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej;
15. **OHP** – Ochotniczy Hufiec Pracy;
16. **OPS** - Ośrodek Pomocy Społecznej;
17. **OREW** - Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy;
18. **PCO** - Państwowe Centrum Opieki;
19. **PCPR** - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim;
20. **PFRON** - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
21. **POIK** - Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim;
22. **PPP** - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Dworze Gdańskim;
23. **Powiat** – Powiat Nowodworski;
24. **PUP** - Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim;
25. **PZERI** – Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów;
26. **PZN** - Polski Związek Niewidomych Okręg Pomorski Koło Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim;

27. **PZP** – Poradnia Zdrowia Psychicznego;
28. **Strategia** - Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026;
29. **SWOT** - nazwa jednej z metod analizy strategicznej, akronim angielskich słów **S** (*Strengths*) – mocne strony, **W** (*Weaknesses*) – słabe strony, **O** (*Opportunities*) – szanse; **T** (*Threats*) – zagrożenia;
30. **WTZ** - Warsztat Terapii Zajęciowej;
31. **ZI** - Zespół Interdyscyplinarny;
32. **ZUS** - Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

## Wstęp

Sformułowanie i opracowanie „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026” stało się wyrazem określenia polityki społecznej Powiatu Nowodworskiego mającej na celu zintegrowany system ochrony i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu. Jest dokumentem opisującym różnorodność potrzeb, dążeń, aspiracji i oczekiwań społeczności lokalnej, dającym możliwość i gwarancję poprawy jakości życia najbardziej potrzebujących osób i grup społecznych zagrożonych bezrobociem, marginalizacją czy wykluczeniem społecznym. Niniejszy dokument strategiczny w sposób kompleksowy i uporządkowany nakreśla zbiór celów, działań i metod pracy ukierunkowany na wsparcie mieszkańców powiatu z uwzględnieniem poprawy sytuacji materialnej, integrację społeczną czy wyrównanie szans rozwoju społecznego i kulturalnego.

Priorytetowym zamysłem koncepcji strategicznej Powiatu Nowodworskiego jest zatem wprowadzenie szeroko rozumianych zmian skoncentrowanych na rozszerzanie i pogłębianie form pracy socjalnej, wiążących się z problemami społecznymi takimi jak m.in.: uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezrobocie czy bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz problemy osób starszych i niepełnosprawnych, które w długoterminowej perspektywie zaowocują kompleksowym wsparciem dla osób i rodzin w przezwyciężaniu ich trudnych sytuacji życiowych, w zmniejszeniu izolacji i dążeniu do integracji społecznej.

Niniejszy dokument ma charakter opisowy. Przedstawia efektywność, skuteczność realizowanych przedsięwzięć osób i podmiotów powołanych oraz zaangażowanych w realizację działań w obszarze polityki społecznej. Tworzenie lokalnych koalicji, partnerska współpraca z instytucjami i organizacjami należącymi do różnych sektorów życia publicznego, w tym m. in. organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe czy podmioty gospodarcze, staje się gwarantem poprawy kondycji lokalnej społeczności.

Cele i kierunki działań struktury strategicznej definiuje Misja Powiatu Nowodworskiego. Jest ona istotnym, wyjściowym i niezmiennym elementem zdefiniowanym przez podmioty współpracujące na rzecz realizacji Strategii, która pozwala ustalić hierarchiczność wprowadzanych zmian i działań pomocowych na rzecz społeczności Powiatu Nowodworskiego.

***„POWIAT NOWODWORSKI OTWARTY NA INTEGRACJĘ SPOŁECZNĄ  
MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERAJĄCY REALIZACJĘ WSPÓLNYCH  
INICJATYW BĘDĄCYCH SPRAWNYM I SKUTECZNYM ELEMENTEM  
SYSTEMU WSPARCIA SPOŁECZNEGO W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW***

## ***SPOŁECZNYCH***

Przedstawiciele samorządu lokalnego, środowiska pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, ochrony zdrowia, policja oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych w strategicznym modelu pomocy społecznej Powiatu Nowodworskiego skupili się na następujących obszarach działań:

1. Minimalizowanie przemocy w rodzinie, szkole, środowisku;
2. Uzależnienia- edukacja, przeciwdziałanie, profilaktyka, zapobieganie, terapia;
3. Integracja środowisk (NGO, seniorzy, młodzież, JST, osoby niepełnosprawne; udrożnienie przepływu informacji);
4. Minimalizowanie skutków bezrobocia (zawieranie partnerstwa, rozwój ekonomii społecznej, rozwój kształcenia ustawicznego i zawodowego, dostosowanie kierunków kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy);
5. Rozwój i wspieranie instytucji powiatowych adekwatnie do potrzeb mieszkańców Powiatu Nowodworskiego (współpraca z samorządami gmin, utworzenie środowiskowego domu samopomocy, dziennego domu pobytu);
6. Rozwój rodzicielstwa zastępczego i wspieranie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą.

Instrumentami wspierającymi realizację założeń Strategii są lokalne, wieloletnie programy profilaktyczne i naprawcze z zakresu współczesnej polityki społecznej, bez których opracowanie i realizacja głównych przedsięwzięć niniejszego dokumentu byłoby niemożliwe. Programy wyznaczają priorytety działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych w szczególności w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, przeciwdziałaniu przemocy, uzależnieniom, bezrobociu oraz wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w oparciu o konstruktywny dialog, partnerską współpracę wszystkich podmiotów uczestniczących w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych mieszkańców.

W 2020 r. obowiązywały następujące programy:

1. „Program rozwoju pieczy zastępczej Powiatu Nowodworskiego na lata 2018 - 2020”;
2. „Program pomocy dziecku i rodzinie Powiatu Nowodworskiego na lata 2016 - 2021”;
3. „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016 - 2020”;
4. „Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019 - 2020”;
5. „Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019- 2020”;
6. „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim na lata 2016 - 2026”.



## 1. Monitoring i ewaluacja

Immanentnym i niezbędnym elementem w procesie planowania strategicznego jest monitoring i ewaluacja, która zapewnia informacje o zgodności, słuszności i skuteczności wdrażania zapisów strategicznych ze wcześniejszymi założeniami i kierunkami działań „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016 - 2026”.

Z uwagi na fakt, iż niniejsza Strategia jest dokumentem otwartym posiadającym długookresowy, bo aż dziesięcioletni okres wprowadzania zmian społecznych na terenie powiatu nowodworskiego, wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych. Dokonując analizy i interpretacji dotychczasowych osiągnięć, można na bieżąco korygować, aktualizować i regulować obowiązujący dokument.

Aktywna i skoordynowana współpraca przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych pozwoli skutecznie i sukcesywnie odpowiadać na specyficzne i indywidualne potrzeby społeczności Powiatu np.: wzmożenie rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, rozwój kulturalny, oraz pozwoli pracować nad zmniejszeniem i niwelowaniem eskalacji rozpoznanych problemów społecznych lokalnego środowiska.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim jako Koordynator działań związanych z opracowaniem i realizacją niniejszego dokumentu strategicznego nadzoruje nad sprawnym opracowaniem sprawozdania Strategii, a pozyskane od grup środowiskowych, instytucji i organizacji współpracujących nad realizacją Strategii informacje statystyczne posłużą do dokonania obiektywnej oceny stopnia realizacji założeń i programów wskazanych w dokumencie strategicznym, jej efektywności i skuteczności.

## 2. Ocena realizacji wdrażania działań strategicznych

Sprawozdawczość „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026” za 2020 r. jest oceną osiągnięć i wypracowanych działań, programów mających wpłynąć na wymierną i szeroko rozumianą poprawę jakości życia mieszkańców Powiatu we wszelkich obszarach życia społecznego.

Działania owe dotyczą przede wszystkim rozszerzenia form pracy socjalnej i szeroko rozumianego wsparcia najbardziej potrzebujących osób i grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, budowania poczucia bezpieczeństwa, wyrównania szans osób niepełnosprawnych, zaangażowania w uczestnictwo w życie kulturalne, czy niwelowania i ograniczania zjawisk patologicznych, bezrobocia, wykluczenia społecznego.

Stopień realizacji założonych działań oparty jest wyłącznie na danych uzyskanych od podmiotów uczestniczących i zaangażowanych w realizację zapisów dokumentu strategicznego. Wykorzystanie potencjału środowiskowych zasobów instytucjonalnych, organizacji społecznych, pozarządowych znajduje odzwierciedlenie w efektywności i rzetelności zrealizowanych przedsięwzięć zmierzających ku zrównoważonemu rozwojowi Powiatu Nowodworskiego.

Nadmienia się, iż ze względu na trwający stan zagrożenia epidemicznego w kraju, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim nie wystosował w bieżącym roku sprawozdawczym zaproszeń na spotkanie w sprawie podsumowania dotychczasowych osiągnięć z realizacji „*Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026*” oraz wynikających z niej programów.

### 3. Część sprawozdawcza

<b>CEL STRATEGICZNY 1</b>	
<b>Minimalizowanie przemocy w rodzinie, szkole, środowisku</b>	
<b>Kierunki działań</b>	1.1. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy. 1.2. Wspieranie działalności POIK. 1.3. Wspieranie działań ZI przy OPS (procedura "Niebieskiej Karty"). 1.4. Zwiększanie dostępności do specjalistycznej pomocy. 1.5. Inicjowanie działań w kierunku utworzenia świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży. 1.6. Korzystanie z oferty usług świadczonych przez PPP w zakresie pomocy i wsparcia uczniów dotkniętych przemocą. 1.7. Podnoszenie kompetencji zawodowych oraz doskonalenie osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy - udział w szkoleniach i kursach specjalistycznych. 1.8. Kontynuowanie współpracy z KPP. 1.9. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz rodziny. 1.10. Pozyskiwanie pozabudżetowych środków finansowych m. in. fundusze z Unii Europejskiej.

Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy realizowane było na terenie powiatu nowodworskiego w 2020 r. przez poszczególne jednostki organizacyjne gmin i miast przede wszystkim poprzez przedsięwzięcia realizowane w ramach działań informacyjnych, edukacyjnych oraz szkoleniowych.

Kierunkami działań wpisującymi się w powyższy cel strategiczny w 2020 r. w zakresie podnoszenia świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy były m. in. :

1. Udzielanie wsparcia, porad dla osób dotkniętych przemocą – wsparcie psychologiczne, przekazywanie informacji o prawach i uprawnieniach osoby pokrzywdzonej przemocą;
2. Praca pracowników socjalnych i asystentów rodziny z rodzinami w których występuje problem związany z przemocą lub istnieje jego zagrożenie;
3. Zaangażowanie ośrodków pomocy społecznej, PCPR, POIKu, KPP w coroczne obchody „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przemocą” poprzez rozpowszechnianie informacji na stronach internetowych oraz w formie

plakatów dotyczących możliwości skorzystania ze wsparcia w postaci porad psychologa oraz pracowników socjalnych. W całej Unii Europejskiej jest to czas namysłu nad tym, jak można skuteczniej wspierać osoby pokrzywdzone przestępstwem. W Polsce nad popularyzacją tego ważnego wydarzenia pracują od kilkudziesięciu lat prokuratorzy i działacze na rzecz praw człowieka;

4. Realizacja kampanii społecznych, np. „Nakarm się pączkiem – nie nienawiścią”, „Klaps to przemoc!”;
5. Działalność świetlic profilaktycznych;
6. Rozpowszechnianie informacji dotyczących ogólnopolskich kampanii pn. „By powstał dom trzeba wiele troski. Nie pozwól mu się rozsypać”, „16 Dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”, „Uwaga dziecko! Realizacja procedury Niebieskie Karty”, „19 Dni przeciwko przemocy w krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, „Dom bez przemocy”;
7. Kontynuacja programu „Stop przemocy wobec dzieci” – program kierowany do pracowników służby zdrowia, którzy w sposób odpowiedzialny reagują na informacje o przemocy w rodzinie, ze szczególną uwagą skierowaną na sytuacje dzieci;
8. Realizacja na poziomie lokalnych „Gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”;
9. Wpisanie i realizacja założeń o charakterze prewencyjnym w programach wychowawczo – profilaktycznych sporządzanych przez placówki oświatowe;
10. Organizowanie spotkań profilaktycznych przez KPP w Nowym Dworze Gdańskim w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, agresji i odpowiedzialności karnej za czyny karalne nieletnich;
11. Całodobowy telefon zaufania dla mieszkańców powiatu nowodworskiego;
12. Dystrybucja ulotek i broszur informacyjnych przez jednostki administracji samorządowej Powiatu (m.in. OPS, PCPR, POIK, placówki oświatowe), zawierających informacje na temat zjawiska przemocy oraz miejsc, gdzie osoby uwikłane w przemoc mogą otrzymać wsparcie i pomoc. Publikacja na stronach internetowych informacji dotyczących form wsparcia dla osób pokrzywdzonych przemocą.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim świadczy pomoc dorosłym mieszkańcom powiatu, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, to znaczy takiej, w której sami, bez pomocy z zewnątrz, wykorzystując znane im dotąd metody i środki, nie są w stanie poradzić sobie i rozwiązać problem, z którym się borykają. Interwencja kryzysowa prowadzona w POIK ma charakter działalności prewencyjnej, ponieważ jest związana z zapobieganiem pogłębiania się dysfunkcji w wyniku nierozwiązanych kryzysów. Kadre POIK tworzy trzech specjalistów: pracownik socjalny, psycholog oraz prawnik.

Działalność POIK w Nowym Dworze Gdańskim skoncentrowana jest na:

1. Udzielaniu wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, mediacyjnego oraz socjalnego osobom pozostającym w kryzysie oraz ofiarom przemocy;
2. Udzielaniu pomocy prawnej;
3. Natychmiastowym oddzieleniu ofiar przemocy od sprawcy oraz zapewnienie im bezpiecznego schronienia;
4. Działaniach profilaktycznych, polegających na propagowaniu wiedzy i umiejętności potrzebnych do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi.

W 2020 r. w związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego, specjaliści POIK w głównej mierze prowadzili wsparcie w postaci porad telefonicznych. Dla mieszkańców Powiatu Nowodworskiego został uruchomiony całodobowy, telefoniczny dyżur psychologa. W wielu przypadkach konsultacje były prowadzone kompleksowo, tzn. oferowana pomoc obejmowała porady wszystkich specjalistów

z różną częstotliwością. Osoby wymagające szczególnego wsparcia ze strony specjalistów POIK korzystały z **pomocy długoterminowej** obejmującej niejednokrotnie cały 2020 rok.

Najczęstsze problemy osób zgłaszających się o pomoc nie zmieniają się od kilku ostatnich lat. Z pomocy psychologa korzystały dorosłe osoby w przypadkach m. in.: konfliktu małżeńskiego lub w konkubinacie, konfliktów rodzinnych, trudnościach w funkcjonowaniu w życiu codziennym, problemach emocjonalnych. Dzieci zgłaszane przez rodziców najczęściej borykały się z trudnościami po rozstaniu rodziców lub po tzw. próbie samobójczej. Porady prawne w głównej mierze dotyczyły spraw alimentacyjnych, ustalenia miejsca pobytu dziecka w przypadku rozpadu rodziny, ograniczania praw rodzicielskich, konfliktów sąsiedzkich. POIK oferuje również pomoc w zakresie schronienia dla osób doświadczających przemocy. Pomoc realizowana jest poprzez zapewnienie całodobowego schronienia w miejscach hostelowych. W POIK znajduje się hostel, w którym są zabezpieczone miejsca dla 4 osób. W minionym roku sprawozdawczym **nie było osób** korzystających ze schronienia w hostelu.

W 2020 roku realizowano „Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020”, który ma służyć m.in.; utrwaleniu, zmiany osiągniętej w wyniku udziału w oddziaływaniach korekcyjno- edukacyjnych. Założeniem programu jest to, aby uczestnicy podczas spotkań mieli możliwość rozwoju, utrwalenie zmian zachowań, pogłębienie samoświadomości oraz poznanie nowych formy zachowań prospołecznych.

Realizowano również „Program oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020”. Szczegółowa realizacja obu programów znajduje się w dalszej części niniejszego dokumentu.

ZI w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jest elementem

gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. ZI działające przy ośrodkach pomocy społecznej podejmują działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w ich skład wchodzi m.in. przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oraz oświaty, ochrony zdrowia, przedstawiciele gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz kuratorzy sądowi.

Do głównych celów i zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należą:

1. Budowanie lokalnego systemu jakości opieki i wsparcia dla rodziny i dziecka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
2. Zsynchronizowanie i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny ma możliwość tworzenia grup roboczych. W skład grupy roboczej wchodzi pracownik socjalny, dzielnicowy, jeżeli w rodzinie są dzieci w wieku szkolnym - pedagog szkolny, jeśli dziecko jest w przedszkolu - wychowawca przedszkolny, a także psycholodzy bądź terapeuci pracujący z osobami doświadczającymi przemocy lub stosującymi przemoc, jeśli zachodzi potrzeba – pracownik ochrony zdrowia, kurator sądowy, asystent rodziny lub inny specjalista. Przedstawiciele grupy roboczej spotykają się zarówno z osobami doświadczającymi przemocy jak i stosującymi przemoc i we współpracy z rodziną pracują nad zaplanowaniem i realizacją stosownej pomocy oraz jej monitoringiem. Bezpośrednia praca z rodzinami, w których dochodzi do przemocy jest realizowana przez członków grup roboczych powoływanych przez ZI. Zadaniem grup roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Poniższa tabela zawiera zestawienie dotyczące działalności w 2020 r. ZI funkcjonujących na terenie powiatu nowodworskiego, a dane w niej zawarte zostały

przekazane przez ZI oraz ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu nowodworskiego.

*Tabela 1 Dane liczbowe dotyczące działalności ZI z terenu powiatu w 2020 roku*

Gmina	Liczba posiedzeń ZI	Liczba posiedzeń Grup Roboczych	Liczba wszczętych procedur NK
Krynica Morska	6	6	4
Nowy Dwór Gdański	7	132	52
Ostaszewo	4	37	21
Stegna	4	18	33
Sztutowo	4	19	7
<b>Ogółem – Powiat Nowodworski</b>	<b>25</b>	<b>212</b>	<b>117</b>

*Źródło: opracowanie własne PCPR na podstawie danych liczbowych przekazanych przez jednostki organizacyjne*

Poniżej w tabeli zbiorowe porównanie i zestawienie działalności ZI z terenu powiatu nowodworskiego w latach 2019-2020.

*Tabela 2 Dane liczbowe dotyczące działalności ZI z terenu powiatu w latach 2019 - 2020*

	<b>2019</b>	<b>2020</b>
Liczba posiedzeń ZI	33	25
Liczba posiedzeń Grup Roboczych	244	212
Liczba wszczętych procedur NK	131	117

*Źródło: opracowanie własne PCPR na podstawie danych liczbowych przekazanych przez jednostki organizacyjne*

Porównując rok 2019 i 2020 zaobserwować można wyraźny spadek liczby posiedzeń ZI i grup roboczych a także liczby wszczętych procedur Niebieskiej Karty. Na taki stan zdecydowany wpływ miała pandemia wirusa Sars-Cov-2. Prowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego spowodowało wprowadzeniu wielu obostrzeń, w tym ograniczenie pracy pracowników socjalnych w środowisku, co w głównej mierze było przyczyną mniejszej ilości ujawnionych przypadków przemocy w rodzinie.

W ramach działalności ZI w Nowym Dworze Gdańskim został zatrudniony psycholog, który udzielił porad, przeprowadzał interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Łączna liczba udzielonych konsultacji psychologicznych **75** (w tym: 68 – kobiety, 7-mężczyźni).

Miejskie lub Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonują na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są komisją społeczną, którą tworzy grupa specjalistów różnych profesji: pracownik Miejskiej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych, policjant, lekarz, lekarz psychiatra, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, duchowny, pedagog itp. Komisje udzielają również pomocy ofiarom przemocy, które są członkami rodzin osób uzależnionych od alkoholu. Pracownicy komisji udzielają wsparcia emocjonalnego osobom krzywdzonym, przekazują im informację o innych, specjalistycznych miejscach pomocy, motywują do korzystania z pomocy w celu wyjścia z sytuacji przemocy w rodzinie, informują w przypadku, gdy sprawca jest uzależniony od alkoholu o możliwości sądowego zobowiązania go do leczenia. Zatrudniony w Ośrodku Terapii Uzależnień i współuzależnienia w Nowym Dworze Gdańskim psychoterapeuta, prowadził psychoterapię indywidualną i grupową dla osób uzależnionych od alkoholu. W sesjach psychoterapeutycznych uczestniczyło **111** kobiet i **220** mężczyzn. W Krynicy Morskiej regularne dyżury pełni dwóch terapeutów, psycholog zatrudnieni przez GKRPA, którzy służą pomocą każdej zgłaszającej się osobie. W 2020 r. z konsultacji skorzystały **54** osoby. Udzielono **270** godzin konsultacji.

Większość rodzin dysfunkcyjnych wymaga jedynie wsparcia i pomocy ze strony instytucji w realizacji swych podstawowych funkcji, w tym opiekuńczo-wychowawczej. Podejmują działania w zakresie organizacji czasu wolnego dziecka, pomocy w nauce, rozwijaniu zainteresowań swoich podopiecznych, organizacji zajęć sportowych, rekreacyjnych, kulturalno-edukacyjnych. Na terenie powiatu nowodworskiego istnieją świetlice profilaktyczne, która zapewniają wsparcie dzieciom, w tym ze środowisk dotkniętych przemocą. W Nowym Dworze Gdańskim świetlica czynna jest przez cały rok

w wymiarze 13 godzin tygodniowo. W Krynicy Morskiej także funkcjonuje świetlica środowiskowa w budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej. Świetlica funkcjonuje codziennie w godzinach od 14:00 do 18:00. W ramach realizacji Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy Stegna prowadzone były zajęcia edukacyjno- profilaktyczne w 4 świetlicach profilaktycznych. W tych placówkach dzieci były objęte wsparciem i opieką specjalistów, którzy stwarzali im odpowiednie warunki do pracy np.: przy odrabianiu lekcji.

Na terenie powiatu nowodworskiego funkcjonuje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, której specjaliści (pedagodzy oraz psychologzy) świadczą usługi w zakresie pomocy i wsparcia dla uczniów dotkniętych przemocą, poprzez organizację cyklicznych prelekcji oraz zajęć warsztatowych.

W 2020 roku specjaliści z PPP przeprowadzili **17 warsztatów edukacyjno-profilaktycznych** dla łącznie **646 dzieci i młodzieży** m.in. na temat:

1. „Środki uzależniające – przyczyny i skutki ich nadużywania”;
2. „Przewyciężenie zakłopotania i wstydu”;
3. „Niebezpieczna strona smutku”;
4. „Motywacja do nauki”;
5. „Zajęcia integrujące zespół klasowy”;
6. „Prowokuję? Czy jestem prowokowany”.



W ramach zajęć dla rodziców przeprowadzono w sumie **7 spotkań** (warsztatów, prelekcji), w których wzięło udział **174 uczestników**.

Zwiększenie poziomu kompetencji zawodowych przedstawicieli instytucji oraz innych podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim daje możliwość skorzystania mieszkańcom powiatu ze specjalistycznej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2020 r. mimo panujących warunków zagrożenia epidemicznego pracownicy jednostek organizacyjnych działających na terenie powiatu nowodworskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy uczestniczyli w wielu szkoleniach i warsztatach, w dużej mierze w formie on-line, m. in.;

1. „Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury Niebieskie kart w czasie pandemii”;
2. „Reagowanie Zespołów Interdyscyplinarnych w sytuacjach trudnych – przemoc, dyskryminacja, nadużycia, mobbing, przymus leczenia, uczestnictwo w terapii”;
3. „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”;
4. „Wczesne wykrywanie i rozpoznawanie syndromów dziecka krzywdzonego”.

Minimalizowanie przemocy w rodzinie, szkole i środowisku było również zadaniem realizowanym przez specjalistów KPP w Nowym Dworze Gdańskim. Pracownicy KPP w Nowym Dworze Gdańskim przeprowadzili w 2020 r. **6 spotkań** (dla 588 uczestników) profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, agresji i odpowiedzialności karnej za czyny karalne nieletnich. Ponadto funkcjonariusze przeprowadzili łącznie **10** indywidualnych rozmów z rodzicami oraz rozmów dyscyplinujących z młodzieżą (o 30 rozmów mniej niż w 2019 roku). Funkcjonariusze KPP wzięli udział w międzynarodowej konferencji nt. „Przemoc domowa i jej nowe oblicza”, pełnili dyżury podczas ogólnopolskiej kampanii „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem”, w trakcie których osoby pokrzywdzone przestępstwem mogły uzyskać niezbędne informacje i wsparcie.

Z całą pewnością podstawowym rodzajem pomocy adresowanym do ofiar przemocy w rodzinie jest interwencja kryzysowa. Interwencja w rodzinie z problemem przemocy zawsze daje szansę zatrzymania destrukcji, którą wprowadza sprawca. Stwarza możliwości dla ofiary i pozostałych członków rodziny, znalezienia oparcia, pomocy. Udzielanie pomocy osobom doświadczającym przemocy to zbiór oddziaływań (porad, konsultacji i zajęć grupowych), które mają na celu wsparcie ofiary w skutecznym zatrzymaniu przemocy. Chodzi o objęcie osoby lub osób kompleksową pomocą: psychologiczną, prawną, socjalną i inną specjalistyczną. Trzeba podkreślić, że specjaliści zajmujący się przemocą w rodzinie spełniają bardzo ważną funkcję w udzielaniu kompleksowej pomocy i wsparcia. Ponieważ przemoc jest zjawiskiem

wieloaspektowym, niezbędne jest w jej przeciwdziałaniu łączenie kompetencji instytucjonalnych i osobistych.

<b>CEL STRATEGICZNY 2</b>	
<b>Uzależnienia</b> <b>- edukacja, przeciwdziałanie, profilaktyka, zapobieganie, terapia</b>	
<b>Kierunki działań</b>	<p>2.1. Organizowanie kampanii informacyjno-profilaktycznych dla mieszkańców Powiatu dotyczących uzależnień.</p> <p>2.2. Tworzenie grup wsparcia dla uzależnionych i współuzależnionych członków rodziny.</p> <p>2.3. Promowanie działalności punktów konsultacyjnych oraz klubów Anonimowych Alkoholików dla osób uzależnionych oraz inicjowanie powstawania nowych.</p> <p>2.4. Wspieranie działalności Poradni Zdrowia Psychicznego funkcjonującej na terenie Powiatu.</p> <p>2.5. Zwiększanie dostępności osób uzależnionych do korzystania z usług medycznych oraz specjalistów terapeutycznych.</p> <p>2.6. Inicjowanie tworzenia dodatkowych miejsc pracy na stanowisko psychologa na terenie każdej gminy oraz zatrudnienie psychiatry dziecięcego.</p> <p>2.7. Wspieranie działalności świetlic wiejskich oraz rozszerzanie ich ofert.</p> <p>2.8. Dążenie do pozyskiwania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, oraz środków finansowych pozabudżetowych.</p>

W profilaktyce przeciwdziałania uzależnieniom istotne znaczenie mają nie tylko systematyczne i pogłębione zajęcia z młodzieżą, rodzicami oraz nauczycielami, ale również profilaktyka w postaci prowadzenia kampanii społecznych adresowanych albo do ściśle określonych grup i środowisk społecznych albo do tzw. szerokiej opinii publicznej. W Powiecie Nowodworskim poszczególne jednostki organizacyjne gmin i miast w 2020 r. przeprowadziły kampanie informacyjno-profilaktyczne, zajęcia psychoedukacyjne i warsztatowe, prelekcje, spektakle profilaktyczne organizowane w placówkach oświatowych.

Działaniami wpisującymi się w powyższy cel strategiczny były w 2020 r. m.in.:

1. Prowadzenie zajęć terapeutycznych;
2. Zorganizowanie kampanii społecznej z zakresu profilaktyki uzależnień, np. „Bezpieczne wakacje – wolne do narkotyków, dopalaczy i innych uzależnień oraz od przemocy”, „Profilaktyka w plecaku”;

3. Dystrybucja ulotek i broszur informacyjnych przez jednostki samorządowe (m.in. OPS, PCPR, POIK, placówki oświatowe, ośrodki zdrowia) zawierające informacje na temat rodzaju uzależnień, działań profilaktycznych w zakresie uzależnień oraz miejsc, gdzie osoby uzależnione oraz ich najbliżsi mogą otrzymać wsparcie i pomoc;
4. Konsultacje i poradnictwo psychologiczne finansowane z Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz z Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii;
5. Stały monitoring i diagnoza środowisk dotkniętych problemem uzależnień;
6. Przeprowadzenie prelekcji z młodzieżą szkolną na temat uzależnień od narkotyków i innych substancji oraz w zakresie promowania bezpiecznych zachowań i form wypoczynku jak również profilaktyki antynarkotykowej;
7. Zorganizowanie konkursu plastycznego pn. „Profilaktyka szansą na lepsze jutro”.

Działania KPP w Nowym Dworze Gdańskim w 2020 roku w zakresie uzależnień:

1. Ujawnione wykroczenia przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 200;
2. Nałożone mandaty karne przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 96;
3. Doprowadzenie do wytrzeźwienia – 167;
4. Przeprowadzenie spotkań profilaktycznych o tematyce przeciwdziałania narkomanii i skutkom używania dopalaczy – 2.

Na potrzeby mieszkańców Powiatu Nowodworskiego funkcjonuje Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Nowym Dworze Gdańskim oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego w Nowym Dworze Gdańskim. Obie te placówki świadczą wyspecjalizowaną pomoc przez wykwalifikowanych i doświadczonych specjalistów terapii uzależnień, psychiatrii i psychologii.

W każdej gminie naszego powiatu przy Urzędach Gminy działają Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach profilaktyki, podejmują działania mające na celu podjęcie dobrowolnego leczenia odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu. W przypadku gdy osoby uzależnione nie chcą podjąć dobrowolnego leczenia odwykowego, kierowane były do punktów konsultacyjnych, gdzie zatrudnieni tam terapeuci ukierunkowują swoją działalność w niesieniu pomocy osobom uzależnionym, rodzinom uzależnionych i ich dzieciom.

Na terenie powiatu nowodworskiego, w każdej gminie działają **punkty konsultacyjne dla osób uzależnionych**. Zatrudnieni tam terapeuci kierują swoją uwagę na niesienie pomocy i wsparcia osobom uzależnionym, rodzinom tych osób oraz ich dzieciom o zróżnicowanych godzinach przyjęć. Pomoc oferowana w punktach jest bezpłatna.

Grupy wsparcia, kluby Anonimowych Alkoholików czy też kluby abstyntenckie są rodzajem ruchu samopomocowego. Ich nadrzędnym celem jest pomoc samym sobie w kręgu osób dotkniętych takim samym problemem. Cele danej grupy samopomocowej ustalają sami jej uczestnicy i zawsze mogą je zmieniać. Sami ustalają również jak często się spotykać. Dla wielu osób uzyskanie pomocy profesjonalistów to dopiero połowa drogi do rozwiązania własnych problemów. Uczestnicy grup mogą liczyć na zrozumienie u ludzi, którzy mają podobne doświadczenia. To są miejsca gdzie mogą przychodzić wszyscy członkowie rodziny, aby m.in. uczyć się funkcjonować w nowej, trzeźwej rzeczywistości. Na terenie powiatu nowodworskiego w 2020 r. działał Klub Abstynenta w Nowym Dworze Gdańskim przy ul. Drzymały 4 oraz grupa AA w Stegnie.

Poruszając się w obszarze działań zapobiegających uzależnieniom poprzez profilaktykę i terapię należy wskazać dostępność do konsultacji psychologicznych oraz specjalistów terapeutycznych jako istotny element systemu przeciwdziałania i leczenia uzależnień.

Pomoc psychologiczną mieszkańcy Powiatu Nowodworskiego mogą otrzymać w:

1. POIK w Nowym Dworze Gdańskim;
2. OPS z terenu powiatu nowodworskiego;
3. PZP w Nowym Dworze Gdańskim;
4. Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Nowym Dworze Gdańskim.

Zadaniem świetlic wiejskich, profilaktycznych, socjoterapeutycznych i opiekuńczych jest podejmowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych. Świetlice są ważnym elementem w systemie profilaktyki uzależnień i zjawisk dysfunkcyjnych występujących w rodzinach. Pełnią funkcje wspierającą rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pomoc dzieciom pochodzącym z rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, w których rodzice nie są w stanie zapewnić dzieciom właściwej opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych. Zajęcia prowadzone w tego typu placówkach zmierzają do rozwoju zainteresowań i uzdolnień dzieci, kształtowania zasad współżycia społecznego oraz właściwego stosunku do pracy. Ponadto podejmowana jest współpraca z rodzinami wychowanków celem wzmocnienia ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi. Pobyt w świetlicy jest dobrowolny i nieodpłatny.

Na terenie powiatu nowodworskiego w 2020 r. działało łącznie 10 świetlic realizujących w różnym zakresie i na różnym poziomie działania z zakresu profilaktyki uzależnień, niejednokrotnie współpracując w tym zakresie ze GKRPA i placówkami oświatowymi. Zajęcia w ubiegłym roku były w zasadniczej części mocno ograniczone lub nawet zawieszane na czas wprowadzonych restrykcji związanych

z rozprzestrzenieniem się wirusa Sars-Cov-2.

*Tabela 3 Świetlice na terenie powiatu z podziałem na gminy w 2020 roku*

Miasto / Gmina	Liczba działających świetlic
Krynica Morska	1
Nowy Dwór Gdański	2
Ostaszewo	0
Stegna	4
Sztutowo	3

Zródło: opracowanie własne PCPR na podstawie danych przekazanych przez jednostki organizacyjne

Tylko dzięki wielowymiarowym, interdyscyplinarnym, skoordynowanym i połączonym działaniom instytucji, organizacji pozarządowych możliwa jest efektywna profilaktyka i próba rozwiązywania problemów uzależnień na terenie powiatu nowodworskiego. Ogromne znaczenie ma więc stałe, oparte na profesjonalizmie budowanie ścisłego systemu oddziaływań profilaktycznych, opartego na skutecznym przepływie informacji pomiędzy podmiotami działającymi w obszarze zapobiegania uzależnieniom sprzyja skutecznej, efektywnej profilaktyce i leczeniu uzależnień.

### **CEL STRATEGICZNY 3**

**Integracja środowisk  
(NGO, seniorzy, młodzież, JST, osoby niepełnosprawne,  
udroźnienie przepływu informacji)**

<p><b>Kierunki działań</b></p>	<p>3.1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat funkcjonowania i problemów osób starszych i niepełnosprawnych poprzez akcje i kampanie społeczne.</p> <p>3.2. Rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>3.3. Promowanie idei wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym na terenie Powiatu.</p> <p>3.4. Dostosowanie i modernizacja istniejących placówek wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym do obowiązujących standardów, w tym likwidacja barier architektonicznych.</p> <p>3.5. Utworzenie bazy wsparcia środowiskowego osób niepełnosprawnych - Dziennego Domu Pobytu.</p> <p>3.6. Stworzenie warunków do utworzenia Centrum Integracji Społecznej oraz Klubu Integracji Społecznej.</p> <p>3.7. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</p> <p>3.8. Promowanie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.</p> <p>3.9. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do możliwych form wsparcia ze środków PFRON.</p> <p>3.10. Wdrażanie i realizacja programów na rzecz „wyrównywania szans” osób niepełnosprawnych, w tym pozyskiwanych ze środków PFRON.</p> <p>3.11. Promowanie i wspieranie działalności WTZ na terenie powiatu nowodworskiego.</p> <p>3.12. Organizowanie akcji promujących zdrowy tryb życia wśród osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>3.13. Podejmowanie działań ku pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych, w tym od organizacji pozarządowych i sponsorów.</p>
--------------------------------	--

Podmiotom uczestniczącym z zaangażowaniem w realizację niniejszego dokumentu strategicznego zależało w głównej mierze na wprowadzeniu kompleksowych zmian w obrębie problematyki społecznej, które wpłynęłyby na zmianę i poprawę standardów życia nie tylko grup marginalizowanych czy potrzebujących wsparcia, ale wszystkich zamieszkujących Powiat Nowodworski. Wspólne cele i założenia wypracowane przez przedstawicieli publicznych instytucji samorządu lokalnego i stowarzyszenia przyniosły wymierne efekty w postaci wzmocnienia postaw aktywnych, wdrożenia modelu pomocy zintegrowanej ściśle ukierunkowanej na współpracę w obszarze działań instytucji czy organizacji społecznych, ku rozwiązywaniu problemów społecznych.

Warto podkreślić, iż „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim na lata 2016 – 2026” kompleksowo wpisuje się w realizację niniejszego celu strategicznego. Powielanie jednak treści, które przenikają się i uzupełniają we wszystkich rozpatrywanych aspektach niniejszego dokumentu jest bezcelowym działaniem. Założenia jakie zostały wdrożone a związane z niniejszym programem zostały szczegółowo omówione w dalszej części dokumentu tj. przy analizie oceny realizacji zadań przytoczonego programu.

Miasto Krynica Morska jak co roku podjęła działania w obszarze lokalnej integracji społecznej. Infrastruktura miasta pozwoliła uczcić wiele wydarzeń ważnych dla mieszkańców i zorganizować spotkania zarówno w plenerze jak i w przystosowanych do tego zasobach lokalowych.

Warto podkreślić, iż od marca 2020 r. w trosce o wspólne bezpieczeństwo zarówno mieszkańców jak i gości odwiedzających miasto oraz zgodnie z obowiązującymi zaleceniami dotyczącymi zagrożenia epidemicznego w kraju i na świecie, organizacja niektórych wydarzeń kulturowych została wstrzymana bądź ograniczona i realizowana za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Realizacja zadań odbywała się między innymi poprzez:

- a) zaplanowanie środków w budżecie miasta dla organizacji pozarządowych,
- b) współpracę jednostek podległych Urzędowi Miasta ze stowarzyszeniami i fundacjami w realizację ważnych zadań w obszarze zdrowia, sportu, profilaktyki uzależnień, edukacji, kultury, w tym podawanie do publicznej wiadomości informacji o spotkaniach, naborach do projektów, możliwościach finansowania działalności organizacji NGO,
- c) przekazywanie ważnych informacji, poprzez stronę internetową,
- d) działanie Młodzieżowej Rady Miasta,
- e) organizację wydarzeń i imprez społecznych wspieranych i promowanych przez partnerów na rzecz aktywności mieszkańców i rozwoju Miasta (Rada Rodziców, Miejska Biblioteka Publiczna, Park Krajobrazowy Mierzeja Wiślana, Stowarzyszenie Miłośników Krynicy Morskiej, Fundacja Mierzeja 2200, Fundacja Morze Inspiracji, Lokalna Organizacja Turystyczna, Ochotnicza Straż Pożarna).

W 2020 r. zrealizowanymi przedsięwzięciami oraz wydarzeniami kulturalnymi były między innymi:

- a) wspólne świętowanie sylwestra na skwerze w centrum miasta,
- b) udział i zaangażowanie w akcję Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- c) działanie ogólnodostępnego Centrum Rekreacji wyposażonego w boisko, plac

- zabaw, kort, siłownie na powietrzu, trampoliny,
- d) działanie Fundacji Mierzeja 2020 organizującej i promującej lokalne formy aktywnego spędzania wolnego czasu;
  - e) organizowanie imprez o charakterze plenerowym, zabawowym i sportowym dla mieszkańców, zwłaszcza rodzin z dziećmi np.: żeglarskich;
  - f) prowadzenie cyklicznych spotkań, zajęć, warsztatów itp. dla osób z różnych grup wiekowych np.: konkursy i quizy literackie, plastyczne, zajęcia tematyczne z książką i komputerem, pogadanki, zajęcia taneczno- ruchowe dla dzieci i młodzieży, joga dla dorosłych, gimnastyka dla seniorów, lekcje biblioteczne, słuchowiska, spotkania autorskie, spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, głośne czytanie, wizyty z książką w krynickim przedszkolu i zerówce, szkolenia komputerowe dla różnych grup wiekowych, zajęcia z dziećmi 0-3 lat "Świat Malucha w Bibliotece", udział w Ogólnopolskich Akcjach: „Narodowym czytaniu”, „Nocy bibliotek”, „Tygodniu Bibliotek”,
  - g) prowadzenie „Kalendarza Imprez” umieszczonego na stronie internetowej miasta, promowany w mediach społecznościowych (w okresie sezonu letniego drukowany w formie plakatu),
  - h) publikowanie informacji o ważnych uroczystościach, spotkaniach i zaproszeniach na stronie internetowej oraz gablotach Urzędu Miasta,
  - i) organizowanie spotkań Burmistrza i Rady Miasta z mieszkańcami, na których poruszano problematykę dotyczącą życia mieszkańców w ważnych kwestiach takich jak np. przekop Mierzei Wiślanej,
  - j) uhonorowanie jubilatów z okazji wieloletniego pożycia małżeńskiego.

Warto podkreślić, iż wiele przeprowadzonych przedsięwzięć społeczno-kulturalnych było ukierunkowanych na integrację społeczną i zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów.

1. Wspieranie działań na rzecz aktywizacji seniorów miało wyraz w:
  - a) organizowaniu wyjazdów integracyjnych dla seniorów przez Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
  - b) bieżącym informowaniu seniorów o aktualnej ofercie kulturalnej i sportowej przez UM i MBP w formie plakatów, ulotek, ogłoszeń na stronie internetowej,
  - c) działalności Terenowego Koła Emerytów, Rencistów i Inwalidów- organizacja Dnia Kobiet, aktywne uczestnictwo w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy,
2. W zakresie rozszerzania oferty wsparcia dla osób starszych w 2020 r. znalazło miejsce:
  - a) udzielanie informacji do Koła Emerytów, Rencistów i Inwalidów o możliwości korzystania z usług opiekuńczych, diagnoza środowiska pod kątem osób samotnych, niemających wsparcia ze strony rodziny,
  - b) świadczenie usług opiekuńczych przez opiekunki Ośrodka Pomocy Społecznej- 3.137 godzin dla 29 rodzin,
3. Współpraca z instytucjami rynku pracy tj. Powiatowy Urząd Pracy w Nowym



Dworze Gdańskim oraz Zakładami Pracy Chronionej zatrudniających osoby z niepełnosprawnością w celu aktywizacji zawodowej klientów pomocy społecznej,

4. Współpraca z Bankiem Żywności w Elblągu w ramach programu operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 dostarczano żywność dla najuboższych rodzin,
5. Współpraca z Fundacją Strefa Mocy ze Sztutowa w ramach akcji „PAJACYK” dożywianieok.30 dzieci ze Szkoły Podstawowej w Krynicy Morskiej.
6. Współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem w Gdańsku w zakresie dystrybucji odzieży i obuwia dla potrzebujących a w szczególności dla osób bezdomnych w okresie zimy.
7. Współpraca z Ochotniczą Strażą Pożarną w Krynicy Morskiej w ramach pomocy w dowozie produktów żywnościowych dla podopiecznych ośrodków pomocy społecznych, niezbędnym transporcie do placówek medycznych itp.

GOPS w Stegnie w 2020 r. na bieżąco prowadził szeroko rozumianą współpracę z placówkami oświatowymi i kuratorami oraz PCPR, placówkami opieki zdrowotnej oraz Sądem Rejonowym w Malborku i innymi instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie. Według uzyskanych informacji w 2020 r. w GOPS Stegna zatrudniony był 1 asystent rodziny, który objął pomocą i wsparciem 10 rodzin. W ramach podejmowanych działań asystent kontynuował oraz pełnił funkcje wsparcia psychiczno-emocjonalnego, diagnostyczno- monitorującego, opiekuńczego, doradczego, mediacyjnego, wychowawczego, motywująco-aktywizującego do działań rodzin w ich biologicznym środowisku. Zakres zadań asystenta obejmował cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, pracę z dziećmi oraz działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację własnego warsztatu pracy.

Do działań podejmowanych przez pracowników GOPS w Stegnie należało:

1. Podnoszenie i wzmacnianie kompetencji i umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców poprzez stosowaną edukację w zakresie kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich, wspólnym organizowaniu czasu wolnego dla dzieci, stawiania wymagań oraz granic przy zastosowaniu odpowiedniego systemu kar i nagród.;
2. Udzielanie wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów socjalno-bytowych rodzin;
3. Udzielanie pomocy w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych dzieci i rodziców, poprzez wdrażanie edukacji w zakresie poprawy i ochrony zdrowia, profilaktyka i leczenie COVID-19;
4. Zachęcanie do aktywizacji zawodowej, zdobywania nowych umiejętności kompetencji na rynku pracy oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
5. Zachęcanie rodziców do uczestnictwa w imprezach okolicznościowych swoich dzieci organizowanych na terenie placówek oświatowych tj. pomoc przy

- przygotowaniu strojów, pomoc przy nauce ról na przedstawienia itp.;
6. Systematyczna współpraca z nauczycielami, wychowawcami i pedagogami monitorując na bieżąco postępy w nauce i problemy wychowawcze dzieci;
  7. Informowanie osoby niepełnosprawne o przysługujących im prawach i uprawnieniach;
  8. Informowanie o pomocy w formie schronienia tymczasowego w placówkach dla bezdomnych;
  9. Zachęcanie do korzystania z pomocy prawnej, psychologicznej;
  10. Motywowanie rodziców i dzieci do zmian postaw życiowych, do korzystania z poradnictwa rodzinnego, do udziału w terapii uzależnień i w szkołach dla rodziców doskonalących umiejętności wychowawcze itp.;

W 2020 r. GOPS w Sztutowie realizował zadania zawarte w wieloletnich programach ujętych w niniejszym dokumencie z zakresu wspierania rodziny. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach: opiekuńczej, wychowawczej, ekonomicznej, socjalizacyjnej i kulturowej. Działania realizowane były w ramach pracy socjalnej i asystenta rodziny przy współpracy z przedstawicielami placówek oświatowych, służby zdrowia, Policji oraz instytucji działających na rzecz rodziny (kuratorzy rodzinni i społeczni, GKRPA, ZI, PCPR). W 2020 r. na terenie gminy Sztutowo nie odnotowano umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Jednak gmina Sztutowo ponosi koszty utrzymania czworga dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Troje przebywało w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej tj. placówce opiekuńczo-wychowawczej a jedno dziecko w rodzinnej formie pieczy zastępczej. Całkowity koszt jaki poniesiono na powyższy cel wyniósł w okresie sprawozdawczym 71.847,48 zł. Pracownicy socjalni i asystent rodziny GOPS w Sztutowie uczestniczyli w spotkaniach dotyczących oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Jednak z uwagi na trudności wynikające z braków kadrowych ośrodka oraz stanu epidemicznego w kraju SARS-COV-2 oferowano kontakt telefoniczny i udzielano pisemnych informacji w sprawach pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Na terenie gminy Sztutowo nie funkcjonowały placówki wsparcia dziennego. Funkcjonowały natomiast 3 świetlice opiekuńczo- wychowawcze prowadzone przez Urząd Gminy w Sztutowie a finansowane z budżetu gminy i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Asystent rodziny współpracował łącznie z 4 rodzinami a jego praca skoncentrowana była przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin czy prowadzenia gospodarstwa domowego.

GOPS w Ostaszewie w celu prawidłowej realizacji zadań wynikających

z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudniał do 31.10.2020 r. 1 asystenta rodziny. Asystenturą objętych było 8 rodzin w tym 26 dzieci. Asystent uczestniczył w spotkaniach dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W 2020 r. Gmina Ostaszewo współfinansowała pobyt w pieczy zastępczej 2 dzieci. Nadmieniam się, iż GOPS zatrudniał 3 pracowników socjalnych. W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz jakości świadczonych usług na rzecz beneficjentów pomocy społecznej kadra ośrodka uczestniczyła łącznie w 5 szkoleniach.

Główne działania Stowarzyszenia „Sprawni Inaczej” w Nowym Dworze Gdańskim były ukierunkowane na rehabilitację osób niepełnosprawnych w zakresie prowadzenia Warsztatów Terapii Zajęciowej. Realizację zadań określonych w Strategii w 2021 r. można ująć w następujących punktach:

1. Prowadzenie i wspieranie działalności WTZ;
2. Likwidacja barier architektonicznych w placówce WTZ;
3. Poprawa stanu technicznego oraz wyglądu estetycznego w pracowniach WTZ;
4. Pomoc osobom niepełnosprawnym w wypełnianiu wniosków kierowanych do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
5. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych;
6. Przekazywanie informacji na temat usług medycznych i rehabilitacyjnych;
7. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego;
8. Prowadzenie doradztwa, poradnictwa oraz wsparcia psychologicznego w kwestii niepełnosprawności dla uczestników WTZ i ich rodzin;
9. Współpraca z PUP w Nowym Dworze Gdańskim w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych;
10. Współpraca z potencjalnymi pracodawcami;
11. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych;
12. Organizowanie szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy i ochrony przeciwpożarowej;
13. Współpraca ze SOS- W, MOPS, GOPS w zakresie osób niepełnosprawnych chętnych do uczestnictwa w terapii zajęciowej;
14. Pozyskiwanie środków finansowych z Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim na wycieczki oraz rehabilitację społeczną uczestników WTZ;
15. Współpraca z PCPR w ramach wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego adekwatnie do indywidualnych potrzeb;
16. Udostępnienie środka transportu do przewozu osoby niepełnosprawnej na wózku inwalidzkim do szkoły;
17. Organizacja szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla kadry WTZ z uwzględnieniem pracy z osobami niepełnosprawnymi;
18. Integracja ze środowiskami osób sprawnych;

19. Prowadzenie działań informacyjno-szkoleniowych ze względu na stan epidemiczny w kraju SARS-COV-2.

Stowarzyszenie dla Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” w Marzęcinie podjęło w 2020 r. działania w kierunku:

1. Promowania idei wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym na terenie powiatu- zachęcanie do udziału w imprezach organizowanych przez stowarzyszenie;
2. Przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i podejmowania inicjatywy przez organizacje pozarządowe działające na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i organizowania wspólnych imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, festynów, pikników (organizowanie spotkań integracyjnych z uczestnikami WTZ, udział w imprezach organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim);
3. Rozwoju pracy socjalnej i dążenia do integracji osób niepełnosprawnych z dziećmi młodzieżą szkolną osobami pełnosprawnymi - likwidacja barier komunikacyjnych, zwalczanie dyskryminacji osób starszych i niepełnosprawnych (udział w imprezach organizowanych przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w Marzęcinie, wyjścia na halę sportową, udział w zawodach, organizacja zajęć integracyjnych dla dzieci z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w WTZ);
4. Zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do możliwych form wsparcia tj. np. rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, wspieranie osób niepełnosprawnych w ramach zadań powiatu finansowych ze środków PFRON poprzez dofinansowanie:
  - a) w zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, (pomoc w wypełnianiu druków na zaopatrzenie ortopedyczne, sprzęt rehabilitacyjny),
  - b) do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym,
  - c) do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (organizacja wyjazdów do kina, teatru, zawody sportowe, wycieczki piesze).
5. Promowania i wspierania działalności WTZ na terenie powiatu nowodworskiego poprzez udział w imprezach okolicznościowych czy wystawach prac artystycznych;
6. Organizowania akcji promujących zdrowy tryb życia wśród osób starszych i niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w biegach i zawodach sportowych.

W ramach działalności Samorządu Uczniowskiego, uczniowie Liceum Ogólnokształcącego im. Ziemi Żuławskiej w Nowym Dworze Gdańskim współpracowali

w 2020 r. z Zakładem Opiekuńczo Leczniczym w Nowym Dworze Gdańskim. Młodzież przedstawiła w formie online bożonarodzeniowe jasełka, śpiewała kolędy

oraz czytała seniorom dzieła literackie. Poprzez organizację zajęć integracyjno-adaptacyjnych dążono do integracji uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami z klasy. Wspólny udział w akcji „Światowy dzień tolerancji” organizowany na terenie szkoły pozwolił na kształtowanie się postaw szacunku, zrozumienia i empatii dla osób niepełnosprawnych oraz integrację uczniów. W ramach wolontariatu szkolnego zorganizowano dwie akcje charytatywne dla rodzin potrzebujących. Opieką objęto 6 rodzin. W budynku szkoły, w ramach likwidacji barier architektonicznych, zamontowano dla osób niepełnosprawnych platformę przyschodową o torze krzywoliniowym.

Przytoczone powyżej przykłady są w sposób zasadniczy dowodem na to, iż współpraca instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych wpływała na podjęte działania wspólnotowe podmiotów zaangażowanych w poprawę jakości życia mieszkańców i znalazła odzwierciedlenie w podnoszeniu świadomości społecznej na temat funkcjonowania i problemów osób starszych i niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim.

<b>CEL STRATEGICZNY 4</b>	
<b>Minimalizowanie skutków bezrobocia (zawierania partnerstwa, rozwój ekonomii społecznej, rozwój kształcenia ustawicznego i zawodowego, dostosowanie kierunków kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy)</b>	
<b>Kierunki działań</b>	<p>4.1. Aktywizacja lokalnego rynku pracy - wspieranie działań na rzecz minimalizowania skutków bezrobocia.</p> <p>4.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.</p> <p>4.3. Promowanie przedsiębiorczości.</p>

Bezrobocie jest zjawiskiem społeczno-gospodarczym polegającym na tym, że pewien odsetek ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia pozostaje z różnych powodów bez pracy. Bezrobotny jest więc osobą nieprowadzącą działalności gospodarczej i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia (w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy).

W ramach prowadzonej przez państwo polityki rynku pracy rozróżnia się dwa typy programów walki z bezrobociem:

1. Programy pasywne, które pełnią funkcje osłonowe (zasiłki); pasywne formy walki z bezrobociem nie likwidują bezrobocia, lecz zapewniają osobie bezrobotnej dochody na poziomie minimum egzystencji;
2. Programy aktywne, zmierzające do łagodzenia skutków bezrobocia przez

aktywizację bezrobotnych oraz zwiększanie ich szans na uzyskanie normalnej pracy.

Aktywne formy walki z bezrobociem docelowo mają służyć poprawie sytuacji na rynku pracy. Zaliczamy do nich takie instrumenty jak:

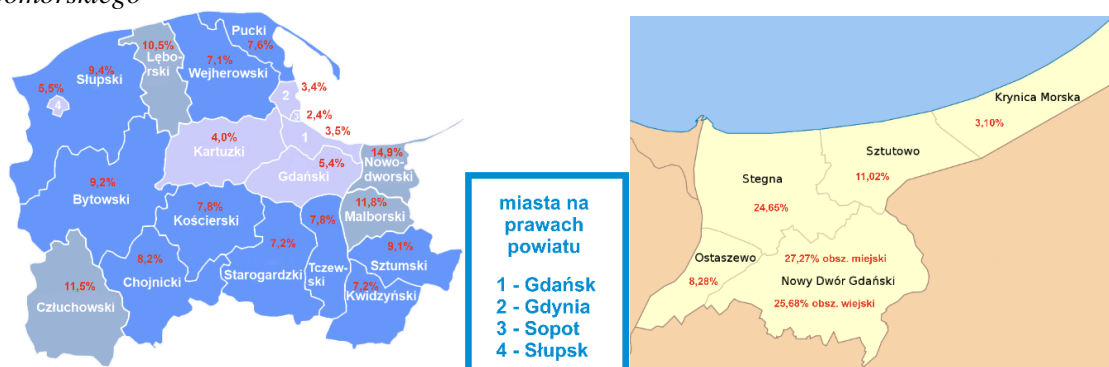
- a) przekwalifikowania oraz szkolenia dla bezrobotnych, które umożliwiają zdobycie nowych umiejętności oraz podtrzymanie aktywności zawodowej,
- b) pożyczki dla zakładów pracy oraz osób bezrobotnych udzielane w celu utworzenia własnej działalności gospodarczej oraz stworzenia nowych miejsc pracy,
- c) finansowanie zatrudnienia absolwentów, np. staże,
- d) roboty publiczne jako prace na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego jednostek samorządu terytorialnego, które umożliwiają podtrzymanie aktywności zawodowej,
- e) prace interwencyjne jako forma zatrudnienia subsydiowanego pozwalająca na utworzenie stanowiska pracy przy niskich nakładach finansowych ze strony pracodawcy,
- f) specjalne programy dla osób długotrwale bezrobotnych,
- g) świadczenie usług pośrednictwa pracy.

Ważną rolę w organizacji tych działań odgrywają instytucje rynku pracy, które realizują zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Na terenie powiatu nowodworskiego działania w ww. zakresie realizują takie instytucje rynku pracy jak: PUP oraz OHP w Nowym Dworze Gdańskim.

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku stopa bezrobocia w Powiecie Nowodworskim wyniosła 14,9 %. Natomiast stopa bezrobocia dla województwa wynosiła 5,9 %, dla kraju 6,2%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie nowodworskim wynosiła 1643, w tym 969 stanowiły kobiety tj. 58,9%, 41,1% mężczyźni.

Poniższe grafiki obrazują ilość osób bezrobotnych oraz stopę bezrobocia w Powiecie Nowodworskim na tle całego województwa pomorskiego.

Rysunek 1 Stopa bezrobocia w Powiecie Nowodworskim na tle całego województwa pomorskiego

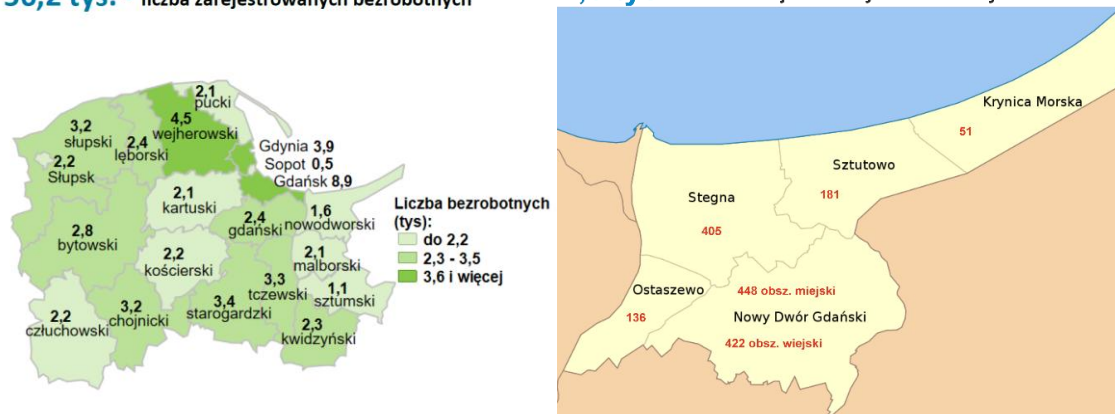


Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku

Rysunek 2 Liczba osób bezrobotnych w Powiecie Nowodworskim na tle całego województwa pomorskiego

**56,2 tys.** - liczba zarejestrowanych bezrobotnych

**1,6 tys.** - liczba zarejestrowanych bezrobotnych

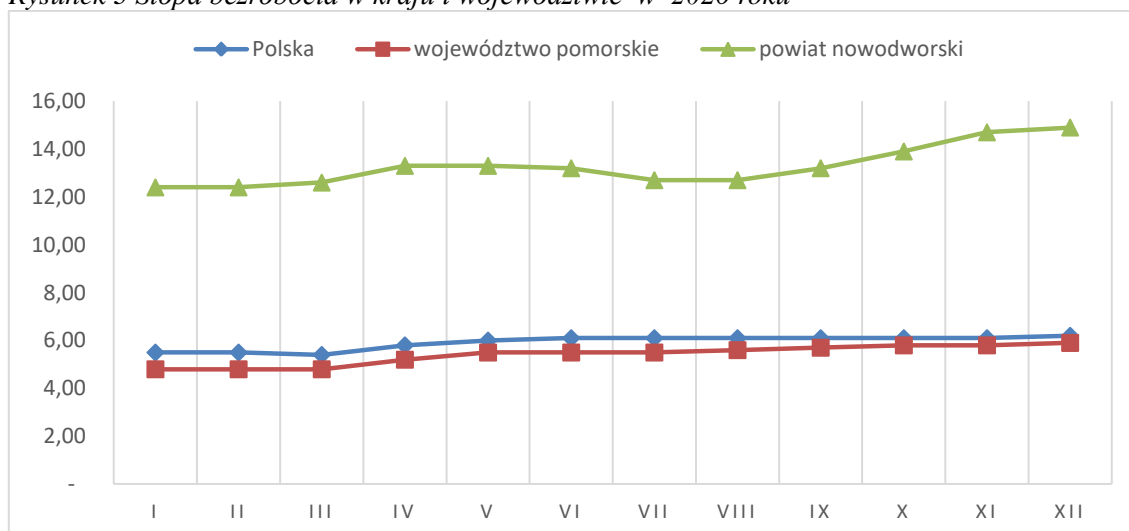


Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku

Stopa bezrobocia w Powiecie Nowodworskim od wielu lat utrzymuje się na najwyższym poziomie w województwie pomorskim. W 2020 roku w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 3,4 %.

Poniższy wykres przedstawia w jaki sposób w Powiecie Nowodworskim zmieniała się stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2020 roku i jak to wyglądało na tle województwa i kraju.

Rysunek 3 Stopa bezrobocia w kraju i województwie w 2020 roku

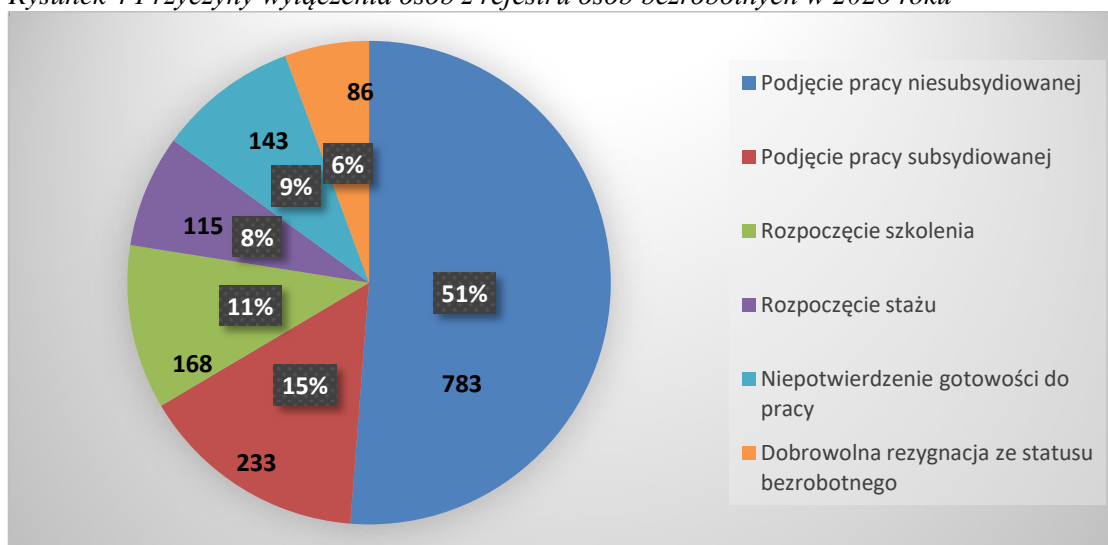


Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku

Ze statystyk PUP w Nowym Dworze Gdańskim wynika, iż na ostatni dzień 2020 r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wynosiła 1.643, w tym 307 pobierało zasiłek dla osób bezrobotnych. W 2020 roku zarejestrowało się łącznie 2.161 osób bezrobotnych, w tym 296 osób po raz pierwszy, a w przypadku 1865 osób była to kolejna rejestracja. Natomiast 1.818 osób zostało w roku wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych.

Poniższy wykres wskazuje przyczyny wyłączenia osób z rejestru osób bezrobotnych w 2020 roku

Rysunek 4 Przyczyny wyłączenia osób z rejestru osób bezrobotnych w 2020 roku



Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Dworze Gdańskim

PUP w Nowym Dworze Gdańskim realizował działania wpisujące się w niniejszy cel strategiczny m.in. poprzez realizację poniżej wskazanych programów



i projektów:

1. **Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia w ramach środków pozyskanych z rezerw ministra** dla 21 osób (w tym dla 1 osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności). Formy wsparcia: jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów utworzenia i wyposażenia stanowiska pracy, szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia;
2. **Program Regionalny Województwa Pomorskiego pn. *Praca dla Pomorzan*** skierowany w szczególności do osób z obszarów wiejskich, osób w wieku 30-50 lat, osób o niedopasowanych kompetencjach i kwalifikacjach zawodowych. W ramach programu zaktywizowano 50 osób (w tym 6 z orzeczonym stopniem niepełnosprawności). Formy wsparcia: szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia, staże zawodowe na okres 6 m-cy, prace interwencyjne, zwroty kosztów dojazdu do pracy z miejsca zamieszkania;
3. **Regionalny Program Operacyjny WP 2014-2020 Oś Priorytetowa 5 Poddziałanie 5.1.1 – dla Powiatowych Urzędów Pracy** skierowany do 99 osób bezrobotnych w wieku powyżej 30 roku życia, w szczególności do: osób długotrwale bezrobotnych, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, osób niepełnosprawnych i 50+. Formy wsparcia: szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia, refundacje dla pracodawców na stworzenie nowych miejsc pracy, staże zawodowe organizowane u pracodawcy, prace interwencyjne, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W projekcie wzięły udział 99 osób (w tym 5 z orzeczonym stopniem niepełnosprawności);
4. **Regionalny Program Operacyjny WP 2014-2020 Oś Priorytetowa 5 Poddziałanie 5.2.1 – mechanizm ZIT dla Powiatowych Urzędów Pracy** skierowany do 23 osób bezrobotnych w wieku powyżej 30 roku życia, w szczególności do: długotrwale bezrobotnych, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, osób niepełnosprawnych i 50+,. Formy wsparcia: szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia, staże zawodowe organizowane u pracodawcy, prace interwencyjne. W projekcie wzięły udział 23 osoby (w tym 2 z orzeczonym stopniem niepełnosprawności);
5. **Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój (PO WER) Oś Priorytetowa 1 Poddziałanie 1.1.1** skierowany do 135 osób młodych do 29 roku życia, tzw. grupy NEET. Formy wsparcia: bony szkoleniowe pod potrzeby pracodawcy, bony stażowe 6 miesięczne, po których następuje zatrudnienie na okres kolejnych 6 miesięcy, szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia, staże zawodowe, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, bony zasiedleniowe dla osób, które zmieniają miejsce zamieszkania w wyniku podjęcia zatrudnienia w odległości co najmniej 80 km od dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź czas dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca

wykonywania pracy i z powrotem przekracza 3 godziny . W projekcie wzięło udział 135 osób (w tym 2 z orzeczoną stopniem niepełnosprawności).

W 2020 r. wpłynęło od pracodawców 8 ofert pracy skierowanych do osób niepełnosprawnych. Ogółem w 2020 r. 22 osoby bezrobotne z niepełnosprawnością podjęły zatrudnienie, natomiast w ramach aktywnych form wsparcia zaktywizowanych zostało 16 osób z orzeczoną stopniem o niepełnosprawności ze środków pozyskanych na powyższe programy.

<p><b>CEL STRATEGICZNY 5</b></p> <p><b>Rozwój i wspieranie instytucji powiatowych adekwatnie do potrzeb mieszkańców Powiatu Nowodworskiego (współpraca z samorządami gmin, utworzenie środowiskowego domu samopomocy, dziennego domu pobytu)</b></p>	
<p><b>Kierunki działań</b></p>	<p>5.1. Organizacja kampanii społecznych na temat działalności oraz roli placówek w życiu osób starszych.</p> <p>5.2. Stworzenie systemu informacji „Informatora”.</p> <p>5.3. Stworzenie środowiskowego domu samopomocy oraz dziennego domu pobytu dla osób starszych.</p> <p>5.4. Usprawnianie przepływu informacji między instytucjami pomocowymi umożliwiającą większą koordynację działań w zakresie monitorowania problemów i potrzeb społecznych mieszkańców Powiatu.</p> <p>5.5. Współorganizacja szkoleń i podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników na rzecz lepszego standardu świadczonych usług.</p> <p>5.6. Wzmacnianie kadr socjalnych i roli pracownika socjalnego działającego na rzecz pełniejszej integracji społecznej beneficjentów pomocy społecznej.</p> <p>5.7. Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania rozwoju integracji społecznej.</p>

Sprawną realizacją zapisów strategicznych jest możliwa jedynie dzięki wspólnotowym i skoordynowanym działaniom wszystkich podmiotów biorących udział w systemie szeroko pojętego wsparcia psychologicznego, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej mającej odpowiadać potrzebom społeczności lokalnej. Dzięki wykorzystaniu zasobów wiedzy, umiejętności

i kompetencji zawodowych wykwalifikowanych pracowników oraz zasobów materialnych możliwy jest wielokierunkowy model podejścia do problemów zarówno jednostki jak i grup społecznych, który zaowocuje efektywnością podjętych działań na rzecz szeroko rozumianej polityki społecznej, tj. pożądanymi zmianami społecznymi, integracją społeczną i poprawą warunków życia mieszkańców.

KPP w Nowym Dworze Gdańskim również podejmowała w 2020 r. działania na rzecz integracji środowisk Powiatu Nowodworskiego.

Do nich należały:

1. Systematyczny udział w spotkaniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 9 spotkań;
2. Szkolenia dla funkcjonariuszy policji, celem profesjonalizacji działań podczas interwencji związanych z przemocą w rodzinie – 1 szkolenie;
3. Indywidualne rozmowy z rodzicami oraz rozmowy dyscyplinujące z młodzieżą 10 rozmów;
4. Współpraca z Sądem Rodzinnym w zakresie demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz niewłaściwego sprawowania władzy rodzicielskiej 44 wnioski.

MGOPS w Nowym Dworze Gdańskim podjął działania w obszarze podnoszenie standardów i jakości usług instytucji pomocy społecznej.

Do nich należały między innymi:

1. Realizacja projektu socjalnego „Świadomy senior” skierowanego do osób starszych korzystających z usług opiekuńczych MGOPS w Nowym Dworze Gdańskim oraz osób uczestniczących w zajęciach Żuławskiego Klubu Seniora w Nowym Dworze Gdańskim. Głównym celem projektu była poprawa jakości życia seniorów, promowanie informacji, edukacji oraz aktualności kulturowych poprzez udostępnianie otrzymanych książek, przewodników. Liczba osób uczestniczących w projekcie 85.
2. Realizacja projektu socjalnego „Maseczka dla seniora”, który miał na celu zapewnienie podopiecznym MGOPS w Nowym Dworze Gdańskim tj. seniorom i osobom korzystającym z usług opiekuńczych, środków ochrony osobistej przed COVID-19. W ramach projektu przeprowadzono rozmowy informujące o profilaktyce zakażenia wirusem w czasie pandemii. Liczba osób uczestniczących w projekcie 73.
3. Działalność Żuławskiego Klubu Seniora - Senior + w Nowym Dworze Gdańskim, gdzie pracownicy MGOPS we współpracy z Żuławskim Ośrodkiem Kultury organizowali zajęcia warsztatowe dla uczestników klubu- 20 seniorów: kulinarne, plastyczne, rękodzieło, ogrodnicze, zajęcia ruchowe, psychologiczne, spotkania integracyjno- edukacyjne. Ponadto, przedstawiciele instytucji i placówek, organizacji pozarządowych organizowali spotkania tematyczne, okolicznościowe mające na celu integrację międzypokoleniową z udziałem dzieci z Oddziału Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 1, dzieci z Przedszkola Miejskiego Nr 4, uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1, Liceum

Ogólnokształcącego i Zespołu Szkół oraz młodzieży w wieku 11-18 lat Hufca Pracy w Nowym Dworze Gdańskim, udział w kampanii pt. „Nakarm się pączkiem- nie nienawiścią” organizowany przez ZI w Nowym Dworze Gdańskim.

Żuławski Klub Seniora kontynuował swoją działalność w 2020 r. z przerwami, w związku z wejściem w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

<b>CEL STRATEGICZNY 6</b>	
<b>Rozwój rodzicielstwa zastępczego i wspieranie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą</b>	
<b>Kierunki działań</b>	6.1. Rozpowszechnianie i promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu nowodworskiego. 6.2. Objęcie pomocą i wsparciem w procesie usamodzielnienia osoby opuszczające pieczę zastępczą.

PCPR w Nowym Dworze Gdańskim w 2020 r. współpracowało łącznie z 45 rodzinami zastępczymi, w których przebywało łącznie 94 dzieci.

*Tabela 4 Typy rodzin zastępczych*

Typ rodziny zastępczej	2020	
	Ilość rodzin	Liczba dzieci
Spokrewniona	33	53
Niezawodowa	7	9
Zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	3	16
Rodzinny dom dziecka	2	16
<b>Razem</b>	<b>45</b>	<b>94</b>

*Źródło: opracowanie własne PCPR*

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim umożliwia rodzinom zastępczym i dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej korzystanie z porad specjalistycznych psychologa i prawnika. Z tych form pomocy w 2020 roku rodziny zastępcze skorzystały **21 razy**, w tym z pomocy psychologa **13 razy**, z porad prawniczych **8 razy**.

Na spotkania ze specjalistami, rodziny zastępcze były kierowane przez pracowników Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

Dodatkową formą wsparcia jest organizacja szkoleń dla rodziców zastępczych dających możliwość podnoszenia kompetencji wychowawczych. PCPR w Nowym Dworze Gdańskim w 2020 roku zorganizowało trzy szkolenia dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka z terenu powiatu nowodworskiego. Z uwagi na trudności związane z obostrzeniami pandemii SARS-CoV-2 dwa szkolenia odbyły się stacjonarnie z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz jedno odbyło się w formie on-line.

Pierwsze szkolenie pt. **„Uzależnienia i zagrożenia współczesnego świata”** odbyło się 05 października 2020 roku w sali konferencyjnej Żuławskiego Parku Historycznego przy ul. Kopernika 17 w Nowym Dworze Gdańskim. Szkolenie miało na celu podniesienie świadomości na temat uzależnień oraz ryzykownego zachowania u młodzieży jako zagrożenia współczesnego świata. Było swoistą edukacją na temat konsekwencji niepożądanych społecznie postaw i zachowań w aspekcie zdrowotnym i społecznym. Przeprowadzono ćwiczenia, które warto wykorzystać do pracy z młodzieżą uznając je za działania z profilaktyki zachowań ryzykownych. W szkoleniu wzięło udział 16 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz 1 osoba pełniąca funkcję rodzinnego domu dziecka.

Drugie szkolenie pt. **„ Doświadczenia traumatyczne dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej determinujące trudne zachowania”** odbyło się 19 października 2020 roku w Żuławskim Parku Historycznym przy ul. Kopernika 17 w Nowym Dworze Gdańskim. Szkolenie miało na celu poznanie, zrozumie i „oswojenie” się ze specyfiką zachowań dzieci doświadczających traumy opuszczenia i wychowywania się poza domem rodzinnym oraz nabycia przez opiekunów umiejętności radzenia sobie z postawami podopiecznych. W szkoleniu wzięło udział 14 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz 2 osoby pełniące funkcję rodzinnego domu dziecka.

Trzecie szkolenie odbyło się 12 grudnia 2020 roku w formie on-line pt. **„Kryzysy występujące w rodzinach zastępczych i w rodzinnych domach dziecka”**. Szkolenie miało na celu wzmocnienie psychiczne osób i rodzin prowadzących opiekę zastępczą oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu czy nabycie umiejętności konstruktywnego podejścia do sytuacji kryzysowych. W szkoleniu wzięło udział 16 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz 2 osoby pełniące funkcję rodzinnego domu dziecka.

Dnia 25 stycznia 2020 roku PCPR w Nowym Dworze Gdańskim zorganizował dla najmłodszych dzieci z rodzin zastępczych zabawę choinkową **„Mikołaj i Ja”**. Podczas zabawy dzieci uczestniczyły w licznych konkursach i zabawach z nagrodami. Jak co roku wybrano Króla i Królową balu. Nie zabrakło również specjalnego gościa tj. Świętego Mikołaja, który wręczył dzieciom prezenty.

Zabawa choinkowa odbyła się na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego im. Ireny Sendlerowej w Nowym Dworze Gdańskim dzięki życzliwości Dyrektora szkoły, który udostępnił w tym celu salę.

PCPR w Nowym Dworze Gdańskim w 2019 r. nawiązało współpracę z Fundacją „Polki Mogą Wszystko” w ramach programu „**Zobaczyć lepszą przyszłość**”. W 2020 roku kontynuowano współpracę z Fundacją. Celem akcji jest bezpłatne wyposażenie w okulary korekcyjne podopiecznych z rodzin zastępczych oraz wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej w Nowym Dworze Gdańskim.

Z uwagi na przeciwdziałanie rozpowszechniania się wirusa SARS-Co-V-2 Ministerstwo Zdrowia wprowadziło ograniczenia i zakaz gromadzenia się. Nie udało się w związku z tym przeprowadzić obchodów z okazji **Dnia Rodzicielstwa Zastępczego**. PCPR w Nowym Dworze Gdańskim przekazało rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka listy gratulacyjne z podziękowaniami za trud i opiekę nad małoletnimi wychowankami.

Ponadto, ze względu na trwający nadal stan epidemiczny w kraju, mając na uwadze brak możliwości zorganizowania w styczniu 2021 r. kolejnej uroczystości choinkowej dla dzieci, w grudniu 2020 roku pracownicy PCPR w Nowym Dworze Gdańskim z zaangażowaniem przygotowali paczki ze słodyczami, którymi wraz z życzeniami od Świętego Mikołaja obdarowano dzieci przebywające w pieczy zastępczej.

Powiat Nowodworski przystąpił do programu „ **Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19**”. Realizatorem programu zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim. Celem programu było wyposażenie dzieci w niezbędny sprzęt do nauki zdalnej oraz środków ochrony indywidualnej. W ramach projektu zakupiono rękawiczki jednorazowe, płyn do dezynfekcji, maseczki jednorazowego użytku oraz sprzęt komputerowy tj. komputery stacjonarne, laptopy, tablety, sprzęt wielofunkcyjny i audiowizualny. Wyposażono ponadto miejsca kwarantanny w termometry bezdotykowe, lampy bakteriobójcze i ozonatory pomieszczeń.

Zespół Szkół w Nowym Dworze Gdańskim w obszarze tego celu strategicznego podjął również działania mające na celu rozpowszechnianie i promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu nowodworskiego poprzez współpracę z instytucjami realizującymi zadania z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną. Współpracowano z PPP oraz PCPR w Nowym Dworze Gdańskim, przekazywano informacje o sytuacji szkolnej uczniów przebywających w rodzinach zastępczych i brano udział w spotkaniach grup roboczych.

## **USAMODZIELNIAJĄCY SIĘ WYCHOWANKOWIE PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Usamodzielnienie jest długotrwałym procesem wychowawczym mającym na celu przygotowanie osoby usamodzielnianej do integracji ze środowiskiem i podjęcia samodzielnego życia. Dotyczy osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając na podstawie postanowienia sądu w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Usamodzielnienie młodego człowieka dotyczy Jego życia i planów związanych z przyszłością. Wkraczając w dorosłe życie oczekuje pomocy i wsparcia. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim zapewnia poradnictwo psychologiczne, prawne oraz wsparcie w zakresie interwencji kryzysowej. Współpracując z osobami usamodzielnianymi kadra specjalistów monitoruje i koordynuje przebieg realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia.

Pomoc mającą na celu życiowe usamodzielnienie regulują między innymi:

- a) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876),
- b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r., poz. 954),
- c) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz.821),
- d) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U. z 2018 r., poz. 822).

Powiat Nowodworski dysponuje mieszkaniami chronionymi treningowymi dając młodym ludziom możliwość po opuszczeniu pieczy zastępczej tymczasowego zamieszkania w odpowiednio przystosowanym i wyposażonym lokalu mieszkalnym. Z tej formy pomocy w 2020 roku skorzystała **1 osoba**.

Zainteresowanym wychowankom pieczy zastępczej zapewniono pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie czy zagospodarowanie. W 2020 roku wystawiono **7** decyzji uchylających pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Przyznano **5** świadczeń pomocy na usamodzielnienie oraz **5** świadczeń pomocy na zagospodarowanie. Ponadto, wydano **1** decyzję odmawiającą przyznania pomocy na usamodzielnienie.

W 2020 roku udzielono pomocy dla osób usamodzielnianych w łącznej wysokości: **70.009,39 zł**. Przekazano pomoc finansową na kontynuowanie nauki dla łącznie **8** osób w kwocie **34.068,39 zł**, pomoc finansową na usamodzielnienie dla **5** wychowanków w łącznej wysokości **26.107,00 zł** oraz pomoc na zagospodarowanie **5** usamodzielnianym w łącznej wysokości **9.834,00 zł**.

## 4. Programy

Programy jako instrumenty nowoczesnej polityki społecznej opracowane na podstawie dokumentu strategicznego, wdrażane na poziomie lokalnym służą wsparciu dla grup i jednostek znajdujących się w trudnej życiowej sytuacji, by w sposób komplementarny wypracować taki system wsparcia, który efektywnie rozwiąże istniejące problemy w sferze społecznej i zapobiegnie powstawaniu nowych zjawisk społecznie niepożądanych.

Poniżej prezentacja wypracowanych działań w poszczególnych programach 2020 roku.

### **„Program rozwoju pieczy zastępczej Powiatu Nowodworskiego na lata 2018-2020”**

„Program rozwoju pieczy zastępczej Powiatu Nowodworskiego na lata 2018-2020” został opracowany na podstawie art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.).

Program został przyjęty Uchwałą Nr XLI/261/2018 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2018-2020”.

PCPR w Nowym Dworze Gdańskim w 2020 roku ściśle współpracował z **47 rodzinami zastępczymi**, w których przebywało łącznie **96 dzieci**. Podział rodzin i ilość dzieci w nich umieszczonych przedstawia poniższa tabela.

*Tabela 5 Podział rodzin zastępczych według form rodzinnej pieczy zastępczej*

Typ rodziny zastępczej	2018		2019		2020	
	Ilość rodzin	Liczba a dzieci	Ilość rodzin	Liczba dzieci	Ilość rodzin	Liczba a dzieci
spokrewniona	36	52	34	49	34	53
niezawodowa	13	15	8	7	7	9
zawodowa w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	6	29	4	20	4	18
rodzinny dom dziecka	1	8	2	17	2	16
<b>razem</b>	<b>56</b>	<b>104</b>	<b>48</b>	<b>93</b>	<b>47</b>	<b>96</b>

*Źródło: opracowanie własne PCPR*



Program wyznacza kierunki rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim. Zaplanowane działania służą poprawie sytuacji rodzin biologicznych i zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, a w szczególności, wychowujących się w nich dzieci.

Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej PCPR w Nowym Dworze Gdańskim podejmował działania oparte na założonych w programie celach, kierunkach działań oraz sposobach ich realizacji.

**Celem strategicznym programu jest promowanie idei rodzicielstwa zastępczego oraz rozwój pieczy zastępczej w celu zapewnienia dzieciom opieki i wychowania w warunkach zbliżonych do rodziny naturalnej.** Urzeczywistnienie tego celu było możliwe dzięki realizacji wyznaczonych celów szczegółowych.

### **1. Cel szczegółowy: Promowanie i rozwój różnych form pieczy zastępczej**

W 2020 roku PCPR w Nowym Dworze Gdańskim podejmowało działania mające na celu stwarzanie warunków do rozwoju i powstawania nowych form pieczy zastępczej. Podejmowano kroki w celu promowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz budowania pozytywnego wizerunku systemu pieczy zastępczej.

*Tabela 6 Sposoby promowania rodzicielstwa zastępczego oraz pozyskiwania kandydatów do rodzin zastępczych*

<b>Zadania</b>	<b>Sposoby realizacji</b>	<b>Efekty</b>
		Zorganizowano zabawę choinkową dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pn. „Mikołaj i Ja”.  Przekazano dzieciom paczki za pośrednictwem pracowników PCPR oraz życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

Zadania	Sposoby realizacji	Efekty
Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego	Do wszystkich parafii na terenie powiatu nowodworskiego wysyłano informacje promujące rodzicielstwo zastępcze	<p>Kontynuowano współpracę z Fundacją „Polki mogą wszystko” w ramach programu „Zobaczyć lepszą przyszłość”. W badaniu wzięli udział podopieczni z rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka z terenu powiatu nowodworskiego a także wychowankowie placówki opiekuńczo- wychowawczej w Nowy Dworz Gdańskim. Dzieci zostały wyposażane w okulary korekcyjne.</p> <p>Przystąpienie do projektu pn. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, P1 9i: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej, jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego</p>
	Rozpowszechnianie ulotek promujących informację na temat rodzicielstwa zastępczego	
	Aktualizacja strony internetowej, gdzie zamieszczone są informacje na temat rodzicielstwa zastępczego	

Zadania	Sposoby realizacji	Efekty
	Organizacja imprez okolicznościowych promujących rodzicielstwo zastępcze	Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. W ramach dofinansowania zakupiono: - środki do dezynfekcji (rękawiczki, płyny do dezynfekcji rąk, maseczki), - sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem sprzęt audiowizualny, (komputery stacjonarne, laptopy, tablety, sprzęt wielofunkcyjny i audiowizualny, - wyposażenie miejsca kwarantanny (ozonatory pomieszczeń, termometry bezdotykowe, lampy bakteriobójcze).
Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze i do prowadzenia rodzinnych domów dziecka	<p>Wysyłanie do parafii na terenie powiatu nowodworskiego informacji na temat prowadzenia naboru kandydatów</p> <p>Umieszczenie na stronie internetowej PCPR oraz Starostwa Powiatowego informacji o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji opiekuna zastępczego</p> <p>Rozprowadzanie ulotek informujących o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji opiekuna zastępczego</p>	Pozyskano 4 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej(3 spokrewnione, 1 niezawodowa)
Stworzenie warunków do powstawania nowych rodzin zastępczych	<p>Organizacja specjalistycznego wsparcia dla rodzin zastępczych</p> <p>Finansowanie kosztów pobytu dzieci w pieczy</p> <p>Organizacja szkoleń dla kandydatów</p>	Powstała 1 rodzina zastępcza niezawodowa oraz 3 rodziny zastępcze spokrewnione

*Źródło: opracowanie własne PCPR*

W 2020 roku Powiat Nowodworski prowadził placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków. Placówka funkcjonowała w ramach zadania zleconego. Prowadzenie placówki zostało zlecone Fundacji „Rodzinny Gdańsk”.

W okresie sprawozdawczym do placówki zostało przyjętych 4 nowych wychowanków. W wyniku osiągnięcia pełnoletniości 2 wychowanków opuściło placówkę opiekuńczo – wychowawczą i się usamodzielniało. Według stanu na 31 grudnia 2020 roku w placówce opiekuńczo – wychowawczej przebywało 17 wychowanków. Przyjęcie kolejnych wychowanków było możliwe dzięki zezwoleniu Wojewody Pomorskiego.

## **2. Cel szczegółowy: Wsparcie i rozwój istniejących form pieczy zastępczej**

PCPR w 2020 roku prowadziło szereg działań mających na celu wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez: organizowanie spotkań rodzica biologicznego z dzieckiem w POIK w Nowym Dworze Gdańskim, zasięganie opinii z ośrodka pomocy społecznej i wyrażanie zgody na urlopowanie dziecka do domu rodzinnego, wsparcie koordynatora podczas urlopowania.

*Tabela 7 Sposoby podnoszenia kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych*

<b>Zadania</b>	<b>Sposoby realizacji</b>	<b>Efekty</b>
Podnoszenie jakości funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej	Udzielanie świadczeń finansowych fakultatywnych i obligatoryjnych	Udzielono 1135 świadczeń na łączną kwotę 935.286,00 zł
	Wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	Wszystkie rodziny zastępcze były objęte pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Zadania	Sposoby realizacji	Efekty
	Organizacja szkoleń podnoszących kompetencje	<p>Zorganizowano 3 szkolenia:</p> <p>„Uzależnienia i zagrożenia współczesnego świata ” – uczestniczyło 17 osób</p> <p>„Doświadczenia traumatyczne dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej determinujące trudne zachowania”- uczestniczyło 17 osób</p> <p>„Kryzysy występujące w rodzinach zastępczych i w rodzinnych domach dziecka”– uczestniczyło 18 osób</p>
	Zapewnienie specjalistycznego wsparcia i poradnictwa	<p>Konsultacje psychologiczne – skorzystało 13 osób</p> <p>Konsultacje prawne – skorzystało 8 osób</p> <p>W 2020 r. zaplanowano grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, jednak względu na obostrzenia związane z pandemią - odbyło się tylko 1 spotkanie.</p> <p>15 rodzin zastępczych skorzystało z konsultacji psychologicznych z psychologiem PCPR</p>
	Zatrudnienie osób do pomocy przy opiece nad dziećmi oraz przy pracach gospodarskich	<p>3 osoby zatrudniono do pomocy w rodzinach zastępczych</p> <p>2 osoby zatrudniono do pomocy w rodzinnych domach dziecka</p>

Zadania	Sposoby realizacji	Efekty
	Zapewnienie badań psychologicznych mających na celu określenie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Wydano 23 opinii o predyspozycjach i motywacjach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
	Zapewnienie badań w kierunku określenia poziomu rozwoju psychofizycznego dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Wykonano 26 diagnoz psychofizycznego rozwoju dziecka
Podniesienie jakości usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie	Organizacja spotkań z instytucjami współpracującymi z PCPR	Zorganizowano 157 spotkań dot. oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Źródło: opracowanie własne PCPR

Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymywały w 2020 r. pomoc finansową w postaci następujących świadczeń:

- 1) na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie spokrewnionej - **694 zł**;
- 2) na częściowe pokrycie kosztów w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka - **1052 zł**;
- 3) dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności -nie mniej niż **211 zł**;

### 3. Cel szczegółowy: Wspieranie wychowanków pieczy zastępczej

Każdej rodzinie zastępczej udzielana jest pomoc i wsparcie w formie współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto, specjalista pracy z rodziną współpracuje z rodzinnym domem dziecka oraz dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej. Pracownicy PCPR udzielają dzieciom wsparcia między innymi w formie: rozmów, motywowania do nauki, pomocy w organizacji zajęć pozalekcyjnych.

W 2020 r. udzielono specjalistycznego wsparcia wychowankom pieczy zastępczej w postaci 41 konsultacji psychologicznych.

#### **4. Cel szczegółowy: Wspieranie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą**

Realizacja powyższego celu była możliwa dzięki udzielaniu poradnictwa specjalistycznego pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej w formie pomocy prawnej, psychologicznej oraz socjalnej. Ponadto pracownicy PCPR służyli pomocą w przygotowaniu i realizacji indywidualnych programów usamodzielniania. Pełnoletni wychowankowie mieli możliwość skorzystania z mieszkań chronionych treningowych znajdujących się w POIK.

Z osobami usamodzielnianymi była prowadzona praca socjalna mająca na celu zwiększenie kompetencji społecznych w zakresie edukacji, rozwoju osobowościowego i relacji interpersonalnych poprzez kształtowanie poczucia odpowiedzialności, sprawczości, wiary w siebie i własne możliwości.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie

w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu; przyznaje się pomoc na:

- a) kontynuowanie nauki,
- b) usamodzielnienie,
- c) zagospodarowanie.

**Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:**

3 lat — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;

roku — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

**Pomoc na kontynuowanie nauki** przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę: w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielniania, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego. Pomoc na kontynuację nauki przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Pomoc przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego. Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się w wysokości 526,00 zł miesięcznie.

**Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł.** W przypadku, gdy dochód miesięczny osoby usamodzielnianej przekracza kwotę 1200

zł, można przyznać pomoc na usamodzielnienie lub pomoc na zagospodarowanie, jeżeli jest to uzasadnione jej sytuacją mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą.

**Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:**

- 1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną — nie mniej niż 3470 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;
- 2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:
  - a) nie mniej niż 6939 zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
  - b) nie mniej niż 3470zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
  - c) nie mniej niż 1735 zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielniania, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia. W przypadku, gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki. W uzasadnionych przypadkach pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona w trakcie wypłacania pomocy na kontynuowanie nauki.

**Pomoc na zagospodarowanie** jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż 1577 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3154 zł. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

*Tabela 8 Formy wsparcia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą*

<b>Zadania</b>	<b>Sposoby realizacji</b>	<b>Efekty</b>
Poprawne funkcjonowanie społeczne wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	Udzielanie świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków	5 świadczeń na usamodzielnienie udzielonych w formie finansowej 26.107,00 zł  5 świadczeń na zagospodarowanie na łączną kwotę 9.834,00 zł



Zadania	Sposoby realizacji	Efekty
	Wspieranie osób usamodzielnianych w kontynuowaniu nauki	Wypłacono 65 świadczeń na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości 34.068,39 zł.
	Zabezpieczenie warunków mieszkaniowych w mieszkaniach chronionych	1 osoba korzystała z pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym treningowym
	Tworzenie i realizacja indywidualnych planów usamodzielnienia	<p>Udzielono pomocy i wsparcia przy tworzeniu 8 nowych indywidualnych planów usamodzielnienia</p> <p>Udzielono pomocy i wsparcia przy tworzeniu 3 modyfikacji indywidualnych planów usamodzielnienia</p>

*Źródło: opracowanie własne PCPR*

#### **5. Cel szczegółowy: Integracja działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w sposób umożliwiający uregulowanie sytuacji życiowej dziecka, w szczególności pozostanie w pieczy lub powrót do rodziny naturalnej**

Koordynatorzy PCPR w Nowym Dworze Gdańskim w 2020 r. podejmowali działania na rzecz uregulowania sytuacji życiowej i prawnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Celem działań było dążenie do powrotu dzieci do rodziny biologicznej lub umieszczenie w rodzinie przysposabiającej.

W 2020 r. do Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Gdańsku zgłoszono 7 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W efekcie integracji powyższych działań system pieczy zastępczej w 2020 roku opuściło 1 dziecko. Powodem opuszczenia była adopcja.

## **„Program pomocy dziecku i rodzinie Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2021”**

„Program pomocy dziecku i rodzinie powiatu nowodworskiego na lata 2016-2021” został zatwierdzony dnia 29 marca 2016 roku Uchwałą Nr XVI/110/2016 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim. Wykonanie uchwały powierzono Zarządowi Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim oraz Dyrektorowi PCPR w Nowym Dworze Gdańskim.

Realizacja programu ma na celu sprawne i trafne realizowanie, przez wspólnotę samorządową Powiatu Nowodworskiego, konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie.

W celu realizacji „Programu pomocy dziecku i rodzinie Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2021” wyznaczono cztery podstawowe obszary działania:

### **I. Tworzenie systemu wspierania rodziny i dziecka w ich naturalnym środowisku w sytuacji kryzysowej**

#### **Sposób realizacji:**

1. Specjalistyczne poradnictwo oferowane przez ośrodki pomocy społecznej oraz POIK leżący w strukturze PCPR;
2. Działalność ZI na terenie każdej gminy wchodzącej w skład Powiatu Nowodworskiego;
3. Rozpowszechnianie informacji dotyczącej działalności POIK oraz oferowanego wsparcia;
4. Rozpowszechnianie informacji dotyczących realizacji „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016 – 2020 ”. Rozpowszechnianie broszur informacyjnych dotyczących przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, procedury „Niebieskiej Karty ” oraz instytucji świadczących pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy;
5. Rozpowszechnianie informacji na temat realizacji „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020”. Celem programu jest korygowanie zachowań przemocowych osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez pozyskanie umiejętności pozwalających na zmianę zachowań przemocowych i rozwijanie samokontroli oraz właściwego współżycia w rodzinie;
6. Rozpowszechnianie informacji na temat realizacji „Programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019 r. – 2020”. Program skierowany do osób, które

wcześniej ukończyły program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla stosujących przemoc w rodzinie. Celem podstawowym programu psychologiczno – terapeutycznego jest zatrzymanie przemocy w rodzinie poprzez utrwalenie nieprzemocowego wzorca zachowań.;

7. Udzielanie porad psychologicznych, prawniczych oraz pracownika socjalnego dla rodzin z Powiatu Nowodworskiego, między innymi, poradnictwo specjalistyczne w zakresie wypełniania funkcji rodzicielskich, pomoc w przezwyciężaniu trudności związanych z konfliktami w rodzinie. Ponadto poradnictwo prawne w zakresie pomocy w ustaleniu świadczeń alimentacyjnych, czy pozwów rozwodowych.

## **II. Wspieranie form rodzicielstwa zastępczego**

### **Sposób realizacji:**

1. Prowadzenie kampanii promującej ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez rozpowszechnianie broszur, ulotek informacyjnych, kalendarzy oraz umieszczanie na stronie internetowej informacji o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ponadto organizowanie projektów dających możliwość nawiązania wzajemnego kontaktu pomiędzy wychowankami i rodzinami zastępczymi oraz promujących rodzicielstwo zastępcze takich jak:
  - a) organizacja zabawy choinkowej ”Mikołaj i Ja 2020” dla dzieci z rodzin zastępczych oraz ich opiekunów,
  - b) kontynuowanie współpracy z Fundacją „Polki Mogą Wszystko” w ramach programu „Zobaczyć lepszą przyszłość” w celu dostarczenia wychowankom pieczy zastępczej gotowych szkielek korekcyjnych,
2. Organizacja szkoleń podnoszących kompetencje rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka:
  - a) „Uzależnienia i zagrożenia współczesnego świata”,
  - b) „ Doświadczenia traumatyczne dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej determinujące trudne zachowania”,
  - c) „Kryzysy występujące w rodzinach zastępczych i w rodzinnych domach dziecka”.
3. W 2020 r. zaplanowano spotkania grupy wsparcia dla rodziców zastępczych. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią odbyło się tylko jedno spotkanie;
4. W 2020 roku zrealizowano projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID – 19”przekazując rodzinom zastępczym oraz dzieciom sprzęt komputerowy i audiowizualny, który posłużył podczas nauki zdalnej. Dodatkowo przekazano środki do dezynfekcji, rękawiczki, lampy bakteriobójcze;
5. W 2020 roku z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego rodziny zastępcze otrzymały w podziękowaniu za zaangażowanie oraz trud wniesiony

w wychowanie dzieci list gratulacyjny. Natomiast w okresie Świąt Bożego Narodzenia przekazano dzieciom z rodzin zastępczych życzenia oraz prezenty w formie paczek świątecznych;

6. Zapewniono i zorganizowano badania psychologiczne rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz kandydatom na rodziny zastępcze;
7. Podpisano umowę z nową rodziną, która rozpoczęła współpracę z PCPR, jako zawodowa rodzina zastępcza;
8. W 2020 roku na terenie powiatu nowodworskiego funkcjonowało 47 rodzin zastępczych.

### **III. Pomoc dzieciom przebywającym w placówkach opiekuńczo –wychowawczych, rodzinach zastępczych oraz opuszczającym zastępcze formy wychowania.**

#### **Sposób realizacji:**

1. Wsparcie w tworzeniu Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, jego zmian, modyfikacji i oceny końcowej;
2. Udzielanie informacji na temat instytucji pomocowych i zakresu udzielanej pomocy;
3. Udzielanie wsparcia w zakresie interwencji kryzysowej;
4. Udzielanie indywidualnego poradnictwa psychologicznego, prawnego;
5. Udzielanie pomocy w zakresie ubiegania się o pobyt w mieszkaniu chronionym treningowym;
6. Wypłata pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

## **„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2020”**

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2020” został zatwierdzony dnia 29 marca 2016 roku Uchwałą Nr XVI/109/2016 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim.

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Nowodworskim. Program ma przyczynić się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej dlatego też istotne jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań poprzez m. in.

1. Rozszerzenie działań profilaktycznych w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy;
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy oraz dostępności pomocy;
3. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w stosunku do osób stosujących przemoc;
4. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pomimo wprowadzonych w 2020 r. obostrzeń związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się wirusa Sars-Cov-2 wywołującego chorobę Covid-19, w 2020 roku były podejmowane różne działania o charakterze profilaktycznym.

### **Cel operacyjny 1**

#### **Rozszerzenie działań profilaktycznych w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy**

1. Rozpowszechnianie broszur informacyjnych dotyczących przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, procedury „Niebieskie Karty” oraz instytucji świadczących pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy;
2. Rozpowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania temu zjawisku na stronach ośrodków pomocy społecznej oraz PCPR w Nowym Dworze Gdańskim;
3. Rozpowszechnianie informacji na temat działalności POIK w Nowym Dworze Gdańskim na stronie internetowej PCPR w Nowym Dworze Gdańskim oraz w formie ulotek informacyjnych;

4. Udział pracownika socjalnego POIK w Nowym Dworze Gdańskim w ZI w Nowym Dworze Gdańskim;
5. Kontynuowanie współpracy pomiędzy instytucjami udzielającymi wsparcia osobom doświadczającym przemocy poprzez udział pracownika socjalnego POIK w Nowym Dworze Gdańskim w posiedzeniach grup roboczych, które mają na celu realizację indywidualnych planów pomocy i monitoring sytuacji rodzin, w których doszło do przemocy.

## **Cel operacyjny 2**

### **Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy oraz dostępności pomocy.**

1. Możliwość zapewnienia schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez zabezpieczenie miejsc hostelowych w POIK w Nowym Dworze Gdańskim. Pobyt w hostelu obejmuje wsparcie socjalno-bytowe oraz poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne i socjalne. W minionym roku sprawozdawczym 2020 nie było osób korzystających ze schronienia w hostelu;
2. Zapewnienie pomocy specjalistycznej: psychologicznej, prawnej i socjalnej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;
3. Pracownicy ośrodków pomocy społecznej oraz PCPR na bieżąco informowali osoby doświadczające przemocy o ich prawach i możliwościach uzyskania pomocy;
4. Rozpowszechnianie informacji na temat działalności Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Nowym Dworze Gdańskim, który jest ośrodkiem pomocy działającym w ramach Funduszu Sprawiedliwości.

## **Cel operacyjny 3**

### **Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w stosunku do osób stosujących przemoc.**

1. Realizacja *Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020*. Zasadniczym celem programu jest przeciwdziałanie i niwelowanie zjawiska przemocy oraz zapobieganie agresywnym zachowaniom osób stosujących przemoc w rodzinie;
2. Rozpowszechnianie informacji na temat realizacji *Programu oddziaływań psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020*” m. in. poprzez zawiadamianie ośrodków pomocy społecznej o możliwości kierowania osób do udziału w programie a także umieszczanie informacji na stronie internetowej PCPR w Nowym Dworze Gdańskim.

#### **Cel operacyjny 4**

##### **Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

W 2020 r. mimo panujących warunków zagrożenia epidemicznego pracownicy jednostek organizacyjnych działających na terenie powiatu nowodworskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy uczestniczyli w wielu szkoleniach i warsztatach, w dużej mierze w formie on-line, m. in.;

1. „Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury Niebieskiej karty w czasie pandemii”;
2. „Reagowanie Zespołów Interdyscyplinarnych w sytuacjach trudnych – przemoc, dyskryminacja, nadużycia, mobbing, przymus leczenia, uczestnictwo w terapii”;
3. „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”;
4. „Wczesne wykrywanie i rozpoznawanie syndromów dziecka krzywdzonego”;
5. Pracownicy socjalni MGOPS w Nowym Dworze Gdańskim oraz pracownicy PCPR w Nowym Dworze Gdańskim uczestniczyli w cyklicznych spotkaniach warsztatowych z elementami superwizji.

## **„Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020”**

„Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020” realizowany był przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim, który należy do struktur Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest zadaniem wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Podstawą teoretyczną programu opracowanego przez PCPR jest *The Duluth Model* - zaadoptowany do polskich warunków model pracy z osobami stosującymi przemoc. Model ten zakłada pracę wyłączenie z mężczyznami, a podstawową formą pracy korekcyjnej są spotkania grupowe. Etapy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, obejmują działania psychologiczne, edukacyjne i socjalizacyjne ukierunkowane na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko stosowania przez nie przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Warunkiem koniecznym przyjęcia do programu jest bezsprzeczne uznanie przez uczestnika programu faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie. W 2020 roku do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim wpłynęło jedno skierowanie do udziału w programie oraz jedna osoba zgłosiła się dobrowolnie. Z jedną z tych osób psycholog przeprowadził indywidualne konsultacje, natomiast druga osoba skierowana do udziału w spotkaniach dwukrotnie nie stawiała się na umówione spotkanie z psychologiem.



## **„Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020”**

„Program psychologiczno- terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020” został zatwierdzony dnia 1 lutego 2019 roku Uchwałą Nr I/2/2019 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim.

Realizacja oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych wobec sprawców przemocy w rodzinie ma na celu:

1. Powstrzymanie osób stosujących przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;
2. Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
3. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez użycia przemocy w rodzinie;
4. Uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
5. Zdobywanie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie;
6. Zdobywanie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
7. Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

„Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2019 – 2020” zmierza do zmiany wzorców zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie i stanowi uzupełnienie „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie Powiecie Nowodworskim na lata 2019-2020”, stąd też ma on realizowany w odniesieniu do tych osób stosujących przemoc, u których zostanie wykazana przez specjalistów konieczność realizacji pogłębionych działań terapeutycznych lub psychologicznych, a uczestnictwo w programie korekcyjno-edukacyjnym okazało się niewystarczającą formą oddziaływań. Adresatami oddziaływań są osoby, które wyrażą gotowość do osobistej, pogłębionej pracy psychologiczno-terapeutycznej w obszarze zmiany postaw i zachowań w relacjach z bliskimi.

Podobnie jak w przypadku programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, również w przypadku programu psychologiczno-terapeutycznego nie był on realizowany w 2020 roku z uwagi na brak osób skierowanych do udziału w programie.

## **„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2026”**

W dniu 29 marca 2016 r. Uchwałą Nr XVI/107/2016 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim zatwierdzono „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2026”.

Celem głównym programu jest wyrównanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim. W ramach celów strategicznych w 2020 roku podejmowano liczne działania, których realizacja została przedstawiona poniżej.

### Cel strategiczny 1

#### **Podjęcie działań na rzecz integracji środowiska lokalnego z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami**

##### Kierunki działań:

1. Współpraca między instytucjami samorządowymi i wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych;
2. Podejmowanie inicjatyw przez organizacje pozarządowe działające na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w organizacji wspólnych imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, festynów, pikników;
3. Wspieranie i promowanie działalności klubów seniora;
4. Propagowanie zatrudnienia asystenta osoby niepełnosprawnej;
5. Dążenie do integracji osób niepełnosprawnych z dziećmi młodzieżą szkolną osobami pełno sprawnymi – likwidacja barier komunikacyjnych, zwalczanie dyskryminacji osób starszych i niepełnosprawnych;
6. Promowanie idei wolontariatu na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym;
7. Likwidacja barier architektonicznych, w szczególności w obiektach pożytku publicznego a także dostosowanie infrastruktury technicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych;
8. Podnoszenie świadomości społecznej na temat funkcjonowania i problemów osób niepełnosprawnych poprzez akcje i kampanie społeczne;
9. Podejmowanie działań zmierzających do rozwoju pracy socjalnej na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym;
10. Inicjowanie tworzenia ośrodków wsparcia – Środowiskowego Domu Samopomocy, Dziennego Domu Pobytu, Centrum Integracji Społecznej oraz Klubu Integracji Społecznej.

L.p.	Działania
1.	<p>Koło Powiatowe PZN w Nowym Dworze Gdańskim obejmuje swoją działalnością mieszkańców z terenu powiatu nowodworskiego. Jako stowarzyszenie prowadzi swoje działania w oparciu o Statut Polskiego Związku Niewidomych, uchwalony na Nadzwyczajnym Krajowym Zjeździe Delegatów PZN w Warszawie, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym dla m. stołecznego Warszawy.</p> <p>Koło zrzesza ogółem 54 członków, z czego 26 to osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności a 26 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 2 osoby są członkami nadzwyczajnymi współpracujący w realizacji zadań Koła Powiatowego.</p> <p>W Kole są 33 kobiety i 21 mężczyzn. Większość członków stanowi grupę powyżej 50 lat, które obok niepełnosprawności wzrokowej mają orzeczonego stopień niepełnosprawności z powodu innych schorzeń tj. cukrzyca, choroby narządu ruchu, choroby neurologiczne, układu krążenia i inne. Członkowie Zarządu są wolontariuszami zaangażowanymi od wielu lat w pracy społecznej. Udzielają wsparcia Członkom Związku, pomagają w rozwiązywaniu problemów i zaspokajaniu potrzeb osobom, które o taką pomoc się zwracają.</p> <p>Celem działalności stowarzyszenia jest m.in.: poradnictwo w zakresie rehabilitacji, leczenia, zaopatrzenia w specjalistyczny sprzęt ułatwiający funkcjonowanie, organizowanie szkoleń dla osób niewidomych i słabowidzących z zakresu samodzielnego i bezpiecznego poruszania się oraz obowiązujących przepisów w zakresie ulg i przywilejów; prowadzenie działalności integracyjnej poprzez organizowanie imprez okolicznościowych, wspólnych wyjazdów i spotkań; prowadzenie działalności informacyjno – biurowej w załatwianiu indywidualnych spraw członków Koła; pomoc w napisaniu pism; pomoc w wypełnianiu różnego rodzaju dokumentów kierowanych do odpowiednich urzędów a także współpraca z różnymi instytucjami na rzecz osób niepełnosprawnych w rozwiązywaniu różnych problemów swoich członków.</p> <p>Pandemia koronawirusa ogłoszona w marcu 2020 r. uniemożliwiła prowadzenie normalnej działalności Koła, poprzez wprowadzenie ograniczeń i zakazu organizowania spotkań i zgromadzeń. W kwietniu do wszystkich członków rozesłano maseczki i informacje, że Zarząd będzie dyżurował z zachowaniem reżimu sanitarnego w każdy czwartek w siedzibie Koła. W sprawach pilnych można było kontaktować się telefonicznie. Zarząd Koła PZN w roku 2020 zorganizował tylko dwie imprezy kulturalno – integracyjne z przestrzeganiem zalecanych warunków sanitarnych. W marcu odbyło się spotkanie z okazji Dnia Kobiet , w których uczestniczyło 31 osób, natomiast w październiku było spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski, w którym uczestniczyły 33 osoby, w tym przedstawiciele samorządu oraz instytucji</p>

L.p.	Działania
	<p>współpracujących. To wspólne świętowanie było radośnie przyjęte przez uczestników spotkania. Obiad, wspólna kawa, poczęstunek i drobne upominki pozwoliły chociaż na chwilę zapomnieć o codziennych troskach i epidemii. Kilkoro członków brało udział w realizacji programu dofinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny. Na pierwszym spotkaniu zajęcia zostały zawieszono, jednakże z chwilą poprawienia się sytuacji pandemicznej odwołano, dzięki czemu uczestnicy projektu podnosili swoje kwalifikacje zawodowe a następnie uzyskali możliwość podjęcia pracy. Niestety ze względów pandemicznych nie odbyło się spotkanie wigilijno – opłatkowe, jednakże zostały wysłane kartki świąteczne z życzeniami i opłatkiem. Kartki zostały wykonane przez dzieci przedszkolne.</p> <p>Zorganizowanie spotkań było możliwe dzięki dotacjom ze Starostwa Powiatowego, Urzędu Miejskiego, PCPR, Oddziału Pomorskiego PZN, darowizn od sponsorów oraz 1% OPP a także dzięki pracy wolontariuszy. Zarząd Koła PZN urządza w każdy czwartek od godz. 9.00-12.00 w budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 przy ul. 3-go Maja 7.</p>
2.	<p>Nowodworski Oddział PZERIi zrzesza 725 członków, w tym około 150 osób niepełnosprawnych. Na terenie powiatu nowodworskiego działa 6 Kół: w Nowym Dworze Gdańskim, Drewnicy, Krynicy Morskiej, Ostaszewie, Stegnie i Sztutowie. W roku 2020 mimo pandemii udało się zorganizować dla swoich członków, wiele imprez integracyjno - kulturalnych m.in.: spotkanie noworoczne w Sztutowie (68 osób); zabawa karnawałowa (190 osób); zabawa „ostatkowa” (189 osób); Dzień Seniora w Nowym Dworze Gdańskim (50 osób); wyjazdy na basen do Stegny (271 osób); wycieczki turystyczno – krajoznawcze po Polsce: wycieczka do Torunia, wycieczka po Ziemi Świętokrzyskiej. Członkowie Związku uczestniczyli także w wyjazdach do teatru na spektakle (m. in. „Nie wszystko czerwone”, „Wąsik”, „Wszystko o kobietach, wszystko o mężczyznach”); do filharmonii („Gala Operetkowa”, „Narodowa Perła Gruzji”, „Dziesięciu Tenorów” ). Ponadto zorganizowano trzy spotkania przy grillu. W związku z brakiem możliwości zorganizowania Wigilii, przygotowano oraz przekazano swoim członkom paczki świąteczne. PZERIi prowadzi w Żuławskim Ośrodku Kultury „Klub Seniora”, który zrzesza około 50 członków. Spotkania odbywają się w każdy czwartek od godz. 10-12. Z uwagi na pandemię stan członków PZERIi uległ zmniejszeniu, na koniec 2020 roku było 707 osób.</p>

L.p.	Działania
3.	<p>Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego im. Ziemi Żuławskiej w Nowym Dworze Gdańskim, w ramach działalności Samorządu Uczniowskiego, współpracują z zakładem Opiekuńczo – Leczniczym w Nowym Dworze Gdańskim. Młodzież przedstawiła bożonarodzeniowe jasełka, śpiewała kolędy oraz czytała seniorom dzieła literackie (ze względu na Covid -19 w formie online). Poprzez organizację zajęć integracyjno – adaptacyjnych szkoła dążyła do integracji uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami z klasy. Wspólny udział w akcji „Światowy dzień tolerancji” organizowany na terenie szkoły pozwolił na kształtowanie postawy szacunku, zrozumienia i empatii dla osób niepełnosprawnych oraz wzajemną integrację wszystkich uczniów.</p>
4.	<p>MGOPS w Nowym Dworze Gdańskim koordynuje rozwój lokalnego wolontariatu opiekuńczego. W 2020 roku, 3 osoby były objęte wolontariatem przez 3 wolontariuszy. Wolontariat opiekuńczy jest odpowiedzią na potrzeby osób chorych samotnych, starszych, niesamodzielnych. Do podstawowych form współpracy z wolontariuszami skupionymi przy MGOPS zaangażowanymi w pomoc podopiecznym jest: towarzyszenie podopiecznemu na spacerach, rozmowa, organizowanie dla niego wolnego czasu, pomoc osobom starszym, samotnym, chorym, niepełnosprawnym w załatwianiu drobnych spraw, pomoc w czytaniu i pisaniu osobom starszym i niedowidzącym, włączenie się w działania na rzecz społeczności lokalnej, pomoc w utrzymaniu kontaktów z rodziną i przyjaciółmi, w życiu społecznym i religijnym, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, robienie drobnych zakupów.</p> <p>MGOPS realizował program pn. „Asystent osoby niepełnosprawnej” – edycja 2020, program finansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te mają możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej. Program ma na celu również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych. W 2020 r. w ramach programu zatrudniono 5 asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej oraz objęto wsparciem 9 osób niepełnosprawnych w wymiarze do 30 godzin asystentury miesięcznie.</p>

L.p.	Działania
4.	<p>MGOPS poprzez nawiązanie współpracy z Towarzystwem Opieki nad Ociemniałymi Stowarzyszenie Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy w Sobieszowie, wziął udział w promowaniu aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w ramach unijnego projektu „4 kroki do kariery - edycja 2 - Kompleksowy program aktywizacji społeczno-zawodowej dla niepełnosprawnych mieszkańców gmin: Nowy Dwór Gdański, Ostaszewo, Lichnowy, Malbork i Miłoradz”. Pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną polegającą na rozpowszechnianiu informacji oraz motywowaniu do wzięcia udziału w ww. projekcie przez niepracujące osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności z gminy Nowy Dwór Gdański. Osobom zakwalifikowanym do udziału oferowano darmowe szkolenia zawodowe oraz płatne staże zawodowe.</p> <p>W projekcie wzięło udział 9 osób, objętych wsparciem MGOPS.</p>
5.	<p>Powiat Nowodworski w ramach Modułu I „Instytucje” programu „Stabilne zatrudnienie – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” pozyskał środki PFRON na zadanie pn. „Przebudowa istniejących pomieszczeń budynku Starostwa Powiatowego, Wydziału Architektury i Budownictwa usytuowanych w poziomie parteru oraz pomieszczeń usytuowanych na holu I piętra polegająca na zmianie układu funkcjonalnego” Koszt całkowity projektu wyniósł 55.086,03 zł, z czego dofinansowanie z PFRON wyniosło 44.143,37.</p>
6.	<p>Na terenie powiatu nowodworskiego remontowane są nawierzchnie chodników, jednocześnie wykonywane są obniżenia krawężników przy przejściach dla pieszych, co ułatwia osobom niepełnosprawnym sprawniejsze poruszanie się.</p>
7.	<p>Na terenie miasta Krynica Morska większość obiektów użyteczności publicznej jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością.</p>
8.	<p>Budynek Urzędu Gminy w Sztutowie dostosowany jest do obsługi osób z niepełnosprawnością. Posiada podjazd dla wózków inwalidzkich, w związku z tym osoby z niepełnosprawnością obsługiwane są przez pracowników Urzędu Gminy jak i również przez pracowników GOPS na parterze budynku Urzędu Gminy.</p>
9.	<p>W budynkach WTZ na bieżąco likwidowane są bariery architektoniczne oraz znoszone są bariery w komunikowaniu się zgodnie z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.</p>

## Cel strategiczny 2

## Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

### Kierunki działań:

1. Wspieranie osób niepełnosprawnych w ramach zadań powiatu finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze,
  - c) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami,
  - d) usług tłumacza języka migowego, tłumacza – przewodnika,
  - e) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
2. Wdrażanie i realizacja programów na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, ze środków pozyskiwanych m.in. z PFRON, UE;
3. Prowadzenie wsparcia specjalistycznego, w tym: psychologicznego, prawnego i socjalnego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin;
4. Promowanie i wspieranie działalności warsztatów terapii zajęciowej na terenie Powiatu Nowodworskiego.

L.p.	Działania
1.	<p>PCPR w Nowym Dworze Gdańskim dofinansowuje ze środków PFRON uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym dla osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów. W roku 2020 liczba ubiegających się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ogółem wynosiła 165 osób (w tym 39 opiekunów). Wypłacono dofinansowanie dla 91 osób (w tym 23 opiekunów) na łączną kwotę 123.422,00 zł, z czego: dla 75 osób dorosłych (w tym 15 opiekunów) na kwotę 103.14,00 zł oraz dla 16 dzieci i młodzieży (w tym 8 opiekunów) na kwotę 20.228,00 zł.</p> <p>W siedzibie PCPR w Nowym Dworze Gdańskim udostępniano osobom indywidualnym zgromadzone oferty i rejestr ośrodków uprawnionych do organizowania turnusów rehabilitacyjnych z udziałem dofinansowania z PFRON Przedstawiano możliwości skorzystania z tej formy rehabilitacji, udzielano indywidualnej pomocy uczestnikom w kompletowaniu wniosków o przyznanie dofinansowania.</p>

L.p.	Działania
2.	<p>Na bieżąco współpracowano z organizatorami turnusów w zakresie prawidłowego rozliczenia się z przekazanego dofinansowania (na podstawie faktury lub innego dokumentu potwierdzającego zakup usługi przez osobę niepełnosprawną). W związku z zawieszeniem organizowania turnusów rehabilitacyjnych przez Ośrodki rehabilitacyjne, spowodowane stanem epidemicznym kilkoro osób była zmuszona zrezygnować z przyznanego dofinansowania.</p>
3.	<p>Do PCPR ramach dofinansowania ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego zostały złożone 3 wnioski na łączną kwotę 4.558,00 zł. Zawarto 3 umowy na kwotę 4.358,00 zł. Dofinansowano zakup roweru rehabilitacyjnego stacjonarnego oraz 2 aparaty do drenażu limfatycznego. Wszystkie umowy zostały zrealizowane i rozliczone.</p> <p>Natomiast w ramach dofinansowania do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych - wypłacono środki finansowe PFRON w wysokości 138.014,00 zł, z czego: 94.600,00 zł dla niepełnosprawnych osób dorosłych (249 wniosków) oraz 43.414,00 zł dla niepełnosprawnych dzieci i młodzież do 24 roku życia uczącą się i niepracującą (58 wniosków).</p> <p>W ramach powyższego zadania wpłynęło 309 wniosków od osób indywidualnych na kwotę 242.212,00 zł.</p>
4.	<p>PCPR w Nowym Dworze Gdańskim realizuje zadanie dotyczące likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, które finansowane jest ze środków PFRON. W ramach likwidacji wyżej wymienionych barier zostało złożonych 25 wniosków na łączną kwotę 139.176,00 zł. Zawarto 21 umów na łączną kwotę 77.000,00 zł a wypłacono 76.999,00 zł, w tym: 9 umów na likwidację barier architektonicznych na kwotę 35.631,00 zł oraz 9 umowy na likwidację barier technicznych na kwotę 36.568,00 zł a także 3 umowy na likwidację barier w komunikowaniu się na kwotę 4.800,00 zł</p> <p>W ramach powyższego zadania dofinansowano: przystosowanie łazienki do potrzeb osób niepełnosprawnych (9); schodołaz (2), łóżko rehabilitacyjne (3), rower trójkołowy (2), podnośnik elektryczny (1), taboret toaletowo – prysznicowy (1), laptop (1), zestaw komputerowy(1), tablet wraz z Mówikiem (1).</p>



L.p.	Działania
5.	<p>Wszystkie umowy zostały zrealizowane i rozliczone.</p> <p>Celem likwidacji barier architektonicznych i technicznych jest umożliwienie osobie niepełnosprawnej samodzielnego korzystania z urządzeń, ciągów komunikacyjnych, swobodnego poruszania się itp. W zależności od rodzaju niepełnosprawności oraz indywidualnych potrzeb wybierane są sposoby likwidacji istniejących utrudnień. Natomiast likwidacja barier w komunikowaniu pozwoli osobom niepełnosprawnym na sprawniejsze porozumiewanie się, a także uczestniczenie w życiu społecznym. Maksymalne dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi do 95 % kwoty zadania i nie może przekroczyć piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.</p>
6.	<p>Do PCPR w ramach zadania - Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych – zostały złożone 3 wnioski (2 - PZN oraz PZERiE) na łączną kwotę 4.080,00 zł. Do realizacji przyjęto wszystkie wnioski, na które przeznaczono kwotę w łącznej wysokości 4.080,00 zł. W ramach dofinansowania PZN zorganizował Międzynarodowy Dzień Białej Laski, natomiast PZERiE zorganizował „Dzień Seniora”. Niestety z związku z pandemią i ogłoszonymi zakazami i ograniczeniami nie odbyła się „Wigilia”, którą miał organizować PZN , natomiast „Dzień Seniora” organizowany przez PZERiE został podzielony na dwa terminy, jednakże odbył się tylko w pierwszym terminie dla części członków Związku. Kwota dofinansowania ze środków PFRON łącznie na dwa projekty wyniosła 2.792,00 zł dla 47 osób niepełnosprawnych.</p>
7.	<p>W 2020 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych Powiat Nowodworski realizował pilotażowy program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków PFRON. W ramach powyższego programu została zawarta umowa, na podstawie której Powiat Nowodworski otrzymał 240.239,94 zł na realizację powyższego programu. Realizacją programu zajmuje się PCPR. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu, społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.</p> <p>Do PCPR w Nowym Dworze Gdańskim wpłynęły 44 wnioski na łączną sumę 302.243,03 zł.</p> <p>Zawartych zostało 42 umowy na łączną kwotę 220.429,91 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- w ramach „Modułu I” – 21 umów na łączną kwotę 148.603,45 zł;</li> <li>- w ramach „Modułu II” – 20 umów na łączną kwotę 69.516,55 zł.</li> </ul>

L.p.	Działania
8.	<p>Osoby niepełnosprawne w roku 2020 w ramach powyższego programu otrzymały dofinansowanie na: zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementy oraz oprogramowanie – osoba z dysfunkcją wzroku lub obu rąk (6), szkolenie z obsługi nabytego sprzętu (1), zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (3), pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub skutera (4); pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (1), pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (1), pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (2), zapewnienie opieki dla osoby zależnej (2) a także pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (20).</p>
9.	<p>W roku 2020 Powiat Nowodworski przystąpił do programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III”.</p> <p>Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.</p> <p>W 2020 r. złożono do PFRON w Gdańsku wnioski na 1 projekt (obszar B) oraz wystąpienie na 3 projekty – (obszar B – 1 projekt oraz obszar D – 2 projekty). Wszystkie projekty zostały przyjęte do realizacji. Podpisane zostały dwie umowy pomiędzy PFRON Oddział Pomorski w Gdańsku a Powiatem Nowodworskim.</p> <p>Wobec powyższego pozyskano dofinansowanie na wszystkie złożone projekty na łączną kwotę 273 999,78 zł z tego:</p> <p>Powiat Nowodworski – obszar B</p> <p>93 199,78 zł – „Przyjazna szkoła bez barier” zakup i montaż platformy przyschodowej wraz z modernizacją balustrady w Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Żuławskiej w Nowym Dworze Gdańskim,</p> <p>Na podstawie zawartej umowy z PFRON, podpisane zostały dwie umowy pomiędzy Powiatem Nowodworskim a Stowarzyszeniem Dla Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” w Marzęcinie oraz Fundacją „Wróc” w Jantarze.</p> <p>Stowarzyszenie Dla Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” w Marzęcinie obszar D 90 000,00 zł - „Zakup mikrobusu dla osób niepełnosprawnych”.</p>

L.p.	Działania
6.	Fundacja „Wróc” w Jantarze – obszar B i D 3 300,00 zł - „Przyjazna przestrzeń” - zakup sprzętu komputerowego 87 500,00 zł – „Przyjazna przestrzeń – dowóz” – zakup mikrobusu do przewozu osób niepełnosprawnych.
7.	<p>W 2020 roku PFRON ogłosił w ramach Modułu III program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.</p> <p>Celem programu było zapewnienie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom wzmożonej ochrony życia, zdrowia lub mienia ze względu na ich ograniczone możliwości samodzielnej egzystencji w wyniku działania żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi. W związku z powyższym w maju została podpisana umowa pomiędzy PFRON Oddział Pomorski w Gdańsku a Powiatem Nowodworskim, który otrzymał na realizację powyższego programu kwotę w wysokości 188.562,50 zł. Obsługą i realizacją programu zajmował się PCPR. Przekazane środki finansowe PFRON przeznaczone zostały na pomoc finansową dla osób niepełnosprawnych, które na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi utraciły, w okresie od 9 marca do 16 listopada 2020 roku, możliwość korzystania (przez okres co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych) z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej.</p> <p>W ramach powyższego programu udzielono pomocy finansowej dla 98 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu nowodworskiego.</p>
8.	POIK zapewniał osobom niepełnosprawnym pomoc psychologa, prawnika oraz pracownika socjalnego.
9.	<p>Na terenie powiatu nowodworskiego swoje siedziby mają trzy warsztaty terapii zajęciowej, w których uczestniczy 66 osób niepełnosprawnych. Na ich działalność i funkcjonowanie przekazano ze środków PFRON 1.352.728,00 zł oraz 150.304,00 zł środków Powiatu Nowodworskiego.</p> <p>Warsztaty powstały przy Stowarzyszeniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- WTZ w Nowym Dworze Gdańskim - Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej” w Nowym Dworze Gdańskim</li> <li>- WTZ w Marzęcinie – Stowarzyszenie dla Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” w Marzęcinie,</li> <li>- WTZ w Jantarze – Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze.</li> </ul>

L.p.	Działania
9.	<p>WTZ to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy zawodowej możliwość udziału w rehabilitacji zawodowej i społecznej poprzez terapię zajęciową zmierzającą do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędną do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku na miarę jego potrzeb i możliwości.</p> <p>Do uczestnictwa w terapii w ramach warsztatów terapii zajęciowej przyjmowane są osoby, które w orzeczeniu Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności mają wskazanie do rehabilitacji w warunkach warsztatu terapii zajęciowej. Realizacja terapii zajęciowej prowadzona w warsztacie terapii zajęciowej odbywa się między innymi poprzez: ogólne usprawnianie; rozwijanie umiejętności, w tym wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej; przygotowanie do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu, a także poprawę kondycji psychicznej i fizycznej; rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy; rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej, albo szkolenia zawodowego.</p> <p>Nadmienić należy, że każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadów środowiskowych, obserwacji, działań i zachowań w warsztacie.</p> <p>WTZ jest placówką pobytu dziennego. Czas trwania zajęć dla uczestników wynosi 7 godzin dziennie od poniedziałku do piątku (35 godzin tygodniowo). Uczestnicy warsztatów dowożeni są busami zakupionymi przez Stowarzyszenia prowadzące warsztaty terapii zajęciowej, w ramach programu PFRON pn.: „Program wyrównywania różnic między regionami III”.</p> <p>W WTZ w Nowym Dworze Gdańskim przebywa 21 uczestników. Zajęcia terapeutyczne odbywają się w czterech pracowniach tj.: gospodarstwa domowego, ruchowa, włókienniczo – komputerowa oraz papieru czerpanego i przygotowania zawodowego.</p> <p>W WTZ w Marzęcinie przebywa 20 uczestników. Zajęcia terapeutyczne odbywają się w czterech pracowniach: dziewiarsko – plastyczna, ogrodniczo – artystyczna, stolarsko – malarska, gospodarstwa domowego. Natomiast w WTZ w Jantarze jest 25 uczestników. Zajęcia terapeutyczne odbywają się w pięciu pracowniach: życia codziennego, stolarska, plastyczno – komputerowa,</p>

L.p.	Działania
	<p>rękodzieła oraz ogrodnicza. Formą zajęć w warsztatach są m.in.: biblioterapia, kinezyterapia, artreterapia, ergoterapia, socjoterapia, muzykoterapia, silwoterapia, ludoterapia, kulturoterapia, rehabilitacja ruchowa, psychoterapia i wsparcie psychologiczne, papieroplastyka.</p> <p>Ważnym aspektem rehabilitacji jest trening ekonomiczny. Wielu uczestników WTZ po raz pierwszy otrzymuje własne pieniądze, traktując je jako samodzielnie zarobione. Rada Programowa warsztatu ustala miesięczną wysokość kwoty jaką otrzymuje uczestnik, który ma prawo wydać tę kwotę wedle swoich potrzeb. Celem treningu ekonomicznego jest m.in: opanowanie umiejętności określania podstawowych potrzeb związanych z wydatkowaniem środków materialnych, odróżnianie nominałów banknotów od bilonu, poznanie podstawowych operacji matematycznych pozwalających na odliczanie reszty czy też sumowanie wydatków oraz prawidłowa umiejętność zachowania się w sklepie oraz werbalizacji potrzeb.</p> <p>W roku 2020 działalność warsztatów terapii zajęciowych z powodu pandemii Covid – 19 i zagrożenia epidemiologicznego była mocno ograniczona. Zajęcia w warsztatach były dwukrotnie zawieszane przez Wojewodę Pomorskiego. Pierwsze zawieszenie obejmowało okres do 12 marca 2020 r. do 25 maja 2020 r., natomiast drugie od dnia 3 listopada 2020 r. do 4 maja 2021 r.</p> <p>Po za okresami zawieszenia warsztaty działały zgodnie z wytycznymi dotyczącymi funkcjonowania placówek dziennych z dużymi ograniczeniami przy zachowaniu reżimu sanitarnego wymaganego przepisami. Uczestnicy warsztatów mieli ograniczoną możliwość przemieszczania się poza teren warsztatów, dlatego też działalność została ograniczona do budynku warsztatów oraz terenu należących do placówek. Mając na uwadze powyższe, nie organizowano imprez zewnętrznych czy też wycieczek.</p> <p>Podczas zawieszenia działalności warsztatów, prowadzona była praca zdalna. Z racji ograniczeń w sprzęcie komputerowym i Internecie wśród uczestników nie było możliwości prowadzenia zajęć online, dlatego też instruktorzy przygotowywali zestawy terapeutyczne, które dowożono raz w tygodniu do miejsca zamieszkania uczestników. Prace były wykonywane w domu. Miało to przede wszystkim zmierzać do rozwoju umiejętności zawodowych, ale także nauczyć jak organizować sobie czas wolny, rozwijać motorykę małą i dużą. Prace te rozbudzały w nich kreatywność i chęć tworzenia.</p> <p>Mimo ograniczeń związanych z pandemią udało się zorganizować kilka imprez na terenie poszczególnych warsztatów m.in.: Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień chłopaka, zabawy ruchowe na powietrzu, w ramach kształtowania postaw obywatelskich – przeprowadzono próbne wybory prezydenckie. Kontakty z opiekunami uczestników warsztatów odbywają się poprzez rozmowy indywidualne i telefoniczne, korespondencję, wizyty w</p>

L.p.	Działania
	<p>domu rodzinnym uczestnika. Pracownicy warsztatów starają się pomagać w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych. Wszystkie stowarzyszenia, przy których funkcjonują warsztaty terapii zajęciowej, współpracują ze sobą oraz innymi organizacjami pozarządowymi, lokalnymi instytucjami, służbą zdrowia i oświatą w zakresie rehabilitacji, opieki medycznej, pedagogicznej oraz przyuczenia do zawodu. Każdy z warsztatów na bieżąco, w miarę swoich możliwości poprawia stan techniczny budynku oraz dba o jego wygląd estetyczny a także pracowni, w których odbywają się zajęcia terapeutyczne.</p>

### Cel strategiczny 3

#### **Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych**

##### Kierunki działań:

1. Prowadzenie i finansowanie szkoleń i przekwalifikowań stosownie do potrzeb osób niepełnosprawnych w celu podniesienia kwalifikacji oraz podjęcia zatrudnienia;
2. Przystosowanie i tworzenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych;
3. Organizacja staży zawodowych u pracodawcy celem zdobycia doświadczenia zawodowego;
4. Kierowanie osób niepełnosprawnych do wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych na rzecz gminy;
5. Wsparcie finansowe dla osób niepełnosprawnych rozpoczynających działalność gospodarczą;
6. Promowanie wśród pracodawców informacji o preferencyjnych warunkach zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
7. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie aktywizowania zawodowego osób niepełnosprawnych;
8. Prowadzenie doradztwa i poradnictwa zawodowego;
9. Wspieranie oraz zachęcanie do powstawania podmiotów ekonomii społecznej – spółdzielni socjalnych zatrudniających osoby niepełnosprawne, Zakładów Aktywności Zawodowej;
10. Udział Powiatu w programach na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

L.p.	Działania
------	-----------

L.p.	Działania
1.	<p>PUP w Nowym Dworze Gdańskim w roku 2020 realizował na rzecz osób bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym osób z orzecznym stopniem niepełnosprawności następujące programy i projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia w ramach środków pozyskanych z rezerwy ministra dla 21osób (w tym dla 1 osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności)</li> </ol> <p><u>Formy wsparcia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,</li> <li>- przyznanie pracodawcom refundacji kosztów poniesionych na utworzenie i wyposażenie stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej,</li> <li>- szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia.</li> </ul> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Program Regionalny Województwa Pomorskiego pn. <i>Praca dla Pomorzan</i> skierowany do osób w szczególności z obszarów wiejskich, osób w wieku 30-50 lat, osób o niedopasowanych kompetencjach i kwalifikacjach zawodowych. W ramach programu zaktywizowano 50 osób ( w tym 6 osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności)</li> </ol> <p><u>Formy wsparcia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia,</li> <li>- staże zawodowe na okres 6 m-cy,</li> <li>- prace interwencyjne,</li> <li>- zwrot kosztów dojazdu do pracy z miejsca zamieszkania do miejsca zatrudnienia.</li> </ul> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Regionalny Program Operacyjny WP 2014-2020 Oś Priorytetowa 5 Poddziałanie 5.2.1 – mechanizm ZIT dla Powiatowych Urzędów Pracy, skierowany do 23 osób bezrobotnych w wieku powyżej 30 roku życia, w szczególności do: osób długotrwale bezrobotnych, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, osób niepełnosprawnych i 50+.</li> </ol> <p><u>Formy wsparcia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia,</li> <li>- staże zawodowe organizowane u pracodawcy,</li> <li>- prace interwencyjne.</li> </ul> <p>W projekcie wzięły udział 23 osoby, z czego 2 osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. Regionalny Program Operacyjny WP 2014-2020 Oś Priorytetowa 5 Poddziałanie 5.1.1 – dla Powiatowych Urzędów Pracy, skierowany do 99 osób bezrobotnych w wieku powyżej 30 roku życia, w szczególności do: osób długotrwale bezrobotnych, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, osób niepełnosprawnych i 50+.</li> </ol>

L.p.	Działania
	<p><u>Formy wsparcia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia,</li> <li>- refundacje dla pracodawców na stworzenie nowych miejsc pracy,</li> <li>- staże zawodowe organizowane u pracodawcy,</li> <li>- prace interwencyjne,</li> <li>- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.</li> </ul> <p>W projekcie wzięło udział 99 osób, z czego 5 osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.</p> <p>5. Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój (PO WER) Oś Priorytetowa 1 Poddziałanie 1.1.1 skierowany do 135 osób młodych do 29 roku życia, tzw. grupy NEET.</p> <p><u>Formy wsparcia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Bony szkoleniowe pod potrzeby pracodawcy,</li> <li>- bony stażowe 6 m-czne, po których następuje zatrudnienie na okres kolejnych 6 m-cy,</li> <li>- szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia,</li> <li>- staże zawodowe,</li> <li>- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej,</li> <li>- bony zasiedleniowe dla osób, które zmieniają miejsce zamieszkania w wyniku podjęcia zatrudnienia w odległości co najmniej 80 km od dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź czas dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca wykonywania pracy i z powrotem przekracza 3 godziny.</li> </ul> <p>W projekcie wzięło udział 135 osób, w tym 2 osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.</p> <p>W 2020 r. wpłynęło od pracodawców 8 ofert pracy skierowanych do osób niepełnosprawnych. Ogółem w 2020 roku 22 osoby bezrobotne z niepełnosprawnością podjęły zatrudnienie, natomiast w ramach aktywnych form wsparcia zaktywizowanych zostało 16 osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności ze środków pozyskanych na ww. programy.</p>



L.p.	Działania
2.	<p>Na terenie Gminy Stegna działają dwie Spółdzielnie Socjalne „Partner” i „Serwis Stegna” dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym m.in. osób niepełnosprawnych. Spółdzielnia „Partner” została założona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych "DAR" w Jantarze i inne osoby fizyczne. Świadczy ona usługi pralnicze. Spółdzielnia zatrudnia 4 osoby na czas nie określony (niektórzy w niepełnym wymiarze czasu pracy) oraz 4 osoby zostały zatrudnione na sezon. Natomiast Spółdzielnia „Serwis Stegna” została utworzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych "DAR" w Jantarze oraz Gminę Stegna. Spółdzielnia ta zajmuje się kompleksowymi usługami komunalnymi - sprzątnięciem, czyszczeniem, porządkowaniem, a także w partnerstwie zajmuje się usługami stolarskimi i remontowymi. Spółdzielnia zatrudnia na czas nieokreślony 8 osób Spółdzielnie działają na rzecz społecznej i zawodowej reintegracji. Praca w spółdzielni ma przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu.</p>

#### Cel strategiczny 4

#### **Wyrównywanie szans w zakresie edukacji osób niepełnosprawnych**

##### Kierunki działań:

1. Wspieranie rozwoju dzieci z niepełnosprawnością poprzez terapię pedagogiczną, psychologiczną i logopedyczną;
2. Udzielanie kompleksowej pomocy dzieciom niepełnosprawnym i ich rodzinom w ramach zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka;
3. Wspieranie niepełnosprawnej młodzieży w podejmowaniu decyzji edukacyjno – zawodowych;
4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej dostępu do edukacji na wszystkich szczeblach nauczania;
5. Wspieranie niepełnosprawnej młodzieży i osób dorosłych w podejmowaniu edukacji na poziomie wyższym;
6. Wspieranie działań z zakresie integracji, wyrównywania szans życiowych i przeciwdziałanie dyskryminacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
7. Szkolenie kadry pedagogicznej z zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi.

L.p.	Działania
1.	<p>PPP w Nowym Dworze Gdańskim w roku szkolnym 2019/2020 wykonała ogólnie 1.648 badań diagnostycznych (były to badania psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, przesiewowe oraz zawodowe). Poradnia wydała 92 orzeczenia z różnym rodzajem dysfunkcji i niepełnosprawności (m.in.: niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, autyzm, niepełnosprawność ruchowa - afazja ruchowa, niepełnosprawność sprzężona, wczesne wspomaganie, słabe słyszenie, słabe widzenie). PPP prowadziła działalność doradczo – wspierającą polegającą na konsultacjach oraz poradach wspomagających rozwiązanie problemu zarówno dla rodziców, nauczycieli oraz pracowników instytucji. Łącznie wzięło udział 889 osób. Tematami konsultacji i porad były m.in.: różne formy kształcenia, zachowania atypowe, lęk separacyjny, samookaleczania, trudności z koncentracją uwagi, zaburzenia emocjonalne w pandemii, zagrożenie niedostosowaniem społecznym i wiele innych. Działania te odbywały się zarówno bezpośrednio w PPP, telefonicznie jak i e-mailowo.</p> <p>PPP organizowała także spotkania dla rodziców dzieci objętych zajęciami m.in.: wspomagające rozwój, praca psychologiczna – indywidualna z rodzicami, edukacyjno – rozwojowe a także objętych terapią: autystyczną, pedagogiczną, jąkania, logopedyczną, dzieci z afazją. W PPP działa Szkoła dla rodziców, ponadto prowadzone były również rozmowy terapeutyczno – wspierające lub psychoedukacyjne dla rodziców dzieci objętych terapią psychologiczną. Odbywały się również spotkania z rodzicami, dzieci zdolnych objętych zajęciami w PPP. Terapią oraz zajęciami na terenie poradni ogółem objętych zostało 405 osób (dzieci, młodzież, rodzice, nauczyciele ). Od 26 marca 93 osoby objęte były terapią w formie zdalnej. PPP organizowała na terenie placówek zajęcia dla pedagogów i nauczycieli– łącznie udział wzięło 55 osób. PPP prowadziła także zajęcia oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży na terenie innych placówek oświaty, w których udział wzięło 1.095 osób - warsztaty edukacyjno – profilaktyczne (m.in.: Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych; Niebezpieczna strona smutku, Dlaczego i jak szanować prawa innych nie rezygnując z własnych, Przewyciężenie zakłopotania i wstydu), warsztaty z orientacji zawodowej (Podejmuję życiowe decyzje; Matura i co dalej; Możliwości wyboru dalszej drogi życiowej), programy (m.in.: Przyjaciele Zippiego; Logopedia na wesoło, Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej) oraz obserwacje. Ponadto, PPP organizowała wykłady, warsztaty a także prelekcje na różne tematy zarówno dla rodziców (174 osoby ) - (m.in. Motywacja do nauki, Ćwiczenia artykulacyjne i ich znaczenie dla rozwoju mowy,</p>

L.p.	Działania
1.	<p>Dziecko zdolne mity i fakty- Zdolni z Pomorza) jak i nauczycieli oraz pedagogów (55 osób) – (Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych, Ćwiczenia artykulacyjne i ich znaczenie dla rozwoju mowy, Pomoc - Program zajęć rewalidacyjnych – dziecko ze słabym widzeniem).</p> <p>Zajęcia dla dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli prowadzone były do 11 marca.</p> <p>Z uwagi na pandemię wszystkie działania grupowe w terenie zostały zawieszane.</p>
2.	<p>Powiat Nowodworski przystąpił do Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin “Za życiem” (2017-2021). Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Ireny Sendlerowej w Nowym Dworze Gdańskim na podstawie Uchwały Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim i Porozumienia między Ministerstwem Edukacji Narodowej i Powiatem Nowodworskim został wyznaczony do realizacji zadań powyższego Programu. W roku 2020 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Ireny Sendlerowej w Nowym Dworze Gdańskim w ramach powyższego programu zrealizowano 347 godzin zajęć z dziećmi z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. W zajęciach uczestniczyło od 19 do 22 dzieci w wieku 2-6 lat posiadających orzeczenie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju lub stosowne zaświadczenie lekarskie. Zajęcia prowadziło 14 terapeutów, nauczycieli placówki posiadających pełne kwalifikacje do prowadzenia zajęć z dziećmi z różnymi rodzajami niepełnosprawności czy zaburzeniami rozwojowymi, dysfunkcjami . Głównym celem pracy z dziećmi było m.in.: usprawnianie koordynacji, wzmocnienie mięśni posturalnych, poprawa zakresu samoobsługi, rozwijanie zainteresowania otoczeniem.</p> <p>W ramach zajęć dzieci uczestniczyły w następujących terapiach: Terapia Metodą Alfreda Tomatisa, Terapia Metodą Marii Montessori, Terapia polisensoryczna, Rehabilitacja ruchowa, Zajęcia logopedyczne, Zajęcia z alternatywnych metod komunikacji, Zajęcia ruchowe usprawniające motorykę dużą i małą, Terapia ręki, Zajęcia w zakresie rozwijania funkcji wzrokowych, Terapia behawioralna, Trening umiejętności społecznych, Zajęciach ruchowych metodą W. Sherborne, Dogoterapia, NDT Bobath, FITS, PNF, TIMP, Terapia SI.</p> <p>Zajęcia wpłynęły na rozwój dzieci, pozwoliły wskazać rodzicom pracę jaką mogą wykonać z dzieckiem w domu. Kwota wykorzystanej dotacji 21.243,47 zł.</p>

L.p.	Działania
3.	<p>Fundacja „WRÓĆ” w Jantarze w 2020 r. kontynuuje prowadzoną od wielu lat działalność na rzecz osób z niepełnosprawnością na terenie powiatu nowodworskiego. Szczególne miejsce w tych działaniach stanowi systematyczna, konsekwentnie realizowana i modyfikowana stosownie do potrzeb uczestników oraz możliwości wynikających z dostępu do nowoczesnych technologii oraz metod rehabilitacyjnych i terapeutycznych działalność Ośrodka Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczego w Jezierniu.</p> <p>Do prowadzonej od 2008 roku placówki uczęszcza prawie trzydzieścioro osób, głównie w stanach głębokiej niepełnosprawności sprzężonej. Ośrodek skupia specjalistów z zakresu oligofrenopedagogiki, pedagogiki specjalnej, rehabilitacji i specjalistycznych terapii (mikropolaryzacji, C-Eye, Tomatisa itp.). Podnoszą oni systematycznie swoje kwalifikacje, dzięki czemu pomimo ogromnego zróżnicowania potrzeb, placówka zapewnia zindywidualizowane wsparcie dla każdego uczestnika. Dla każdego z uczestników opracowano indywidualny program terapeutyczny, uwzględniający wyniki diagnozy opracowanej przez PPP, badań lekarskich, informacji od rodziców i opiekunów prawnych oraz okresowych ocen opracowanych przez zespół terapeutyczny placówki. Program rewalidacyjny oraz edukacyjny placówki, w okresie od stycznia do grudnia z wyłączeniem wakacji letnich – objął ponad 20 tysięcy godzin.</p> <p>Fundacja „WRÓĆ” angażuje się także w realizację zadań PFRON. W roku 2020, w ramach projektu „Sprawność+Komunikacja=Samodzielność”, 25 pracowników Fundacji udzieliło 27 osobom z niepełnosprawnościami ponad 9000 godzin wsparcia terapeutyczno-rozwojowego, w dziedzinach: Animaloterapia z hipoterapią (802 godziny); Terapia motoryki ręki i koordynacji wzrokowo-ruchowej (976 godzin); Terapia wad postawy i chodu (1019); Terapie komunikacji i porozumiewania się (3077); Terapie poznawcze i rozwoju społecznego (2547) oraz Terapie wodne (698).</p> <p>Ponadto, w ramach Pilotażowego programu PFRON „Rehabilitacja 25 plus”, 3800 godzin przeznaczono na działania terapeutyczne dla pięciorga absolwentów OREW. Program obejmował m.in. Rehabilitację funkcjonalną, Trening aktywnego wypoczynku z elementami ekoterapii i technik relaksu, Trening higieny i zdrowego żywienia, a także Terapie komunikacyjne i Terapie społeczno – kulturową.</p> <p>W związku ze zgłaszanym zapotrzebowaniem, specjaliści realizowali także specjalistyczne diagnozy dla innych, niż stali beneficjenci działań Fundacji osób z niepełnosprawnościami (szczególnie dzieci).</p> <p>Uczestnikom wszystkich swoich działań Fundacja zapewniała dowozy do placówki oraz na wszystkie realizowane przez Fundację zajęcia.</p> <p>W związku z tym, że rok 2020 został w znacznej części zdominowany sytuacją</p>

L.p.	Działania
	zagrożenia epidemiologicznego, we wszystkich działaniach Fundacji pojawiły się nowe metody wsparcia – poprzez prace zdalną, zajęcia o charakterze hybrydowym, włączenie do działań terapeutycznych w oparciu o przygotowane przez specjalistów i dostarczone do domów materiały oraz pomoce dydaktyczne – najbliższego otoczenia podopiecznych OREW (rodziców, rodzeństwa, opiekunów).

### Cel strategiczny 5

#### **Zwiększenie dostępności w zakresie rehabilitacji leczniczej i usprawniającej**

##### Kierunki działań:

1. Edukacja zdrowotna i propagowanie zdrowego stylu życia;
2. Zwiększenie dostępności do rehabilitacji stacjonarnej poprzez zwiększenie miejsc wczesnej i późnej rehabilitacji w jednostkach ochrony zdrowia;
3. Rozwój wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego;
4. Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych dla osób niepełnosprawnych (dom pomocy społecznej, zakład opiekuńczo – leczniczy itp.);
5. Wspieranie rehabilitacji prowadzonej przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych;
6. Rozwój usług opiekuńczych, specjalistycznych i teleopieki w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych;
7. Wspieranie programów rehabilitacji medycznej.

L.p.	Działania
1.	PCPR udostępnia nieodpłatnie używany sprzęt rehabilitacyjny osobom niepełnosprawnym, który składowany jest w WTZ w Nowym Dworze Gdańskim. W wypożyczalni znajdują się: wózki inwalidzkie, chodziki, balkoniki, kule.

L.p.	Działania
2.	<p>Fundacja „WRÓC” w Jantarze na terenie OREW w Jezierniku prowadzi odpłatnie wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. W zasobach wypożyczalni znajdują się m.in.: łózka rehabilitacyjne, materace przeciwoleżynowe, koncentratory tlenu, różnej wielkości wózki inwalidzkie, w tym elektryczne, pionizatory itp. Wypożyczony sprzęt dowożony jest do wypożyczającego przez Fundację a także odbierany po uzyskaniu informacji, że sprzęt jest już niepotrzebny.</p>
3.	<p>Gmina Ostaszewo dąży do stworzenia optymalnych warunków do życia dla osób starszych, jednak dostępność niektórych usług możliwa jest wyłącznie w większych miastach. Osoby starsze mają możliwość skorzystania z podstawowej formy opieki zdrowotnej, którą zapewnia lokalny Ośrodek Zdrowia. W miarę dobre połączenia komunikacyjne pozwalają na uzyskanie specjalistycznej opieki medycznej w sąsiednich nieopodal położonych miastach. Należy nadmienić, że z powodu pandemii Covid – 19 bezpośrednie leczenie było bardzo ograniczone.</p> <p>GOPS w Ostaszewie udziela pomocy finansowej osobom starszym w tym także niepełnosprawnym w formie: zasiłku stałego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz opiekunom w formie wypłacanych zasiłków dla opiekunów. Wykwalifikowana pielęgniarka neuropsychiatryczna oraz opiekunki domowe, zatrudnione w GOPS świadczyły pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w domach podopiecznych. Pomimo pandemii osoby starsze miały zapewnioną ciągłość opieki. W 2020 roku z usług opiekuńczych korzystało 12 osób, natomiast ze specjalistycznych usług opiekuńczych 9 osób.</p> <p>Pracownicy socjalni ośrodka na bieżąco monitorują sytuację osób niepełnosprawnych poprzez wizyty środowiskowe, rozmowy telefoniczne a gdy sytuacja tego wymaga udzielają wsparcia finansowego w formie zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych lub żywności z Banku Żywności w Tczewie. W 2020 roku z powodu niepełnosprawności udzielono pomocy w formie finansowej oraz pracy socjalnej łącznie 65 rodzinom.</p>

L.p.	Działania
4.	<p>GOPS w Sztutowie realizował wypłatę świadczeń rodzinnych dotyczących wsparcia osób niepełnosprawnych takie jak.: dodatki do świadczenia rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna. W 2020 r. odnotowanych zostało 139 osób niepełnosprawnych, w tym: 74 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 44 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 21 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością. Z osobami niepełnosprawnymi prowadzona jest ciągła praca socjalna. Na terenie Gminy Sztutowo od roku 2014 działa system Telefonicznej Opieki Domowej PCO (Teleopieka). Zapewnia on szybki dostęp do pomocy medycznej dla osób z grupy podwyższonego ryzyka, w tym osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy. W roku 2020 z tej formy pomocy skorzystało 7 osób. Koszty związane z tym przedsięwzięciem tj. koszty opłaty abonamentu i dzierżawa aparatów telefonicznych dla osób korzystających z tej formy pomocy ponosi w całości Gmina Sztutowo.</p>
5.	<p>GOPS w Sztutowie przystąpił do realizacji programu „Opieka wytchnieniowa – edycja 2020”, której celem głównym jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami zależnymi poprzez możliwość uzyskania doraźnej, krótkotrwałej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki nad tymi osobami. Tą formą pomocy została objęta 1 osoba.</p>

L.p.	Działania
6.	<p>GOPS w Stegnie udziela wsparcia osobom niepełnosprawnym w postaci: finansowej, usług opiekuńczych (objętych zostało 18 osób), paczek żywnościowych, pracy socjalnej, pomoc psychologa, prawnika.</p> <p>Na terenie gminy Stegna działa system Telefonicznej Opieki Domowej PCO (Teleopieka). Zapewnia on szybki dostęp do pomocy medycznej dla osób z grupy podwyższonego ryzyka zamieszkałych na terenie gminy. Umożliwia on całodobowe wzywanie pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa, poprzez kontakt z Centrum Operacyjno – Alarmowym w ramach tzw. ”czerwonego przycisku alarmowego”, który w przypadku odebrania sygnału z identyfikacją podopiecznego na skutek wciśnięcia przez niego przycisku podejmuje stosowną interwencję (nawiązuje kontakt z podopiecznym, powiadamia wskazane osoby z listy kontaktu oraz w razie konieczności powiadamia odpowiednie służby ratunkowe). Z tej formy pomocy skorzystało 12 osób.</p> <p>GOPS w Stegnie roku 2020 przystąpił do poniższych programów:  „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”- edycja 2020 - strategicznym celem Programu jest wsparcie społeczne w formie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych osób niepełnosprawnych w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jak również z orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi). W ramach programu zostało objętych 6 osób.</p>



L.p.	Działania
7.	<p>„Opieka 75+” edycja 2020 - celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, spełniających warunki do udzielenia pomocy określone w ustawie o pomocy społecznej. Program skierowany jest głównie do osób samotnych i ma zapewnić im wsparcie i pomoc adekwatne do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych. W ramach tego programu żadna osoba nie została objęta, ponieważ nie spełniała kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.</p> <p>„Opieka wytchnieniowa ”- edycja 2020 - program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w tym zakresie. „Opieka wytchnieniowa” ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem dla siebie, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługa opieki „wytchnieniowej” może służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. W ramach programu została objęta 1 osoba.</p> <p>GPS w roku 2020 przyznał pomoc w formie świadczeń z tytułu niepełnosprawności dla 112 rodzin, w których przebywało 149 osób.</p>
8.	<p>MOPS w Krynicy Morskiej realizował działania pomocowe dla rodzin, w której są osoby niepełnosprawne. Udzielał pomocy finansowej osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w tym osobom niepełnosprawnym poprzez zasiłki celowe, zasiłki okresowe, zasiłki stałe oraz specjalne zasiłki celowe. A także: kontynuowano program „Opieka 75+”, realizowano program rządowy „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”, korzystano ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych; udzielano wsparcia finansowego przewidzianego ustawą o świadczeniach rodzinnych dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, udzielano wsparcia rodzinom w ramach rządowego programu „Za życiem” oraz w ramach prac społecznie – użytecznych.</p>

L.p.	Działania
9.	<p>W zakresie rozszerzenia ofert wsparcia dla osób starszych, w tym osób niepełnosprawnych miało miejsce: organizacja 3137 godzin usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki ośrodka pomocy społecznej w środowisku (29 rodzin); przekazywanie informacji do Koła PZERiI o możliwości korzystania z usług opiekuńczych; diagnoza środowiska pod kątem osób samotnych, nie mających wsparcia ze strony rodziny.</p> <p>MGOPS w Nowym Dworze Gdańskim świadczy m.in. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Pomoc taka przysługuje osobom samotnym, które ze względu na wiek, choroby, niepełnosprawność lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Tą formą pomocy objętych zostało 81 osób.</p> <p>MGOPS realizuje specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym dla osób z autyzmem). Usługi specjalistyczne realizowane są na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą Nowy Dwór Gdański a Gabinetem Terapii Integracji Sensorycznej „Nasze Dzieci” w Nowym Dworze Gdańskim, w wymiarze zgodnym z zaleceniami specjalistów. W roku 2020 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi zostało objętych 5 dzieci.</p> <p>Ponadto MGOPS realizował niżej wymienione programy:</p> <p>„Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020, program MRPiPS który jest finansowany w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program ma na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności w wieku do 75 lat, a także dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem. W 2020 r. wsparciem w ramach ww. programu zostało objętych 6 osób. Wdrożenie programu umożliwiło rozszerzenie oferty MGOPS w formie usług opiekuńczych dla wskazanej grupy wiekowej jak również wsparcie finansowe gminy w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.</p>

L.p.	Działania
10.	<p>„Teleopieka” - w ramach umowy pomiędzy gminą Nowy Dwór Gdański i Polskim Centrum Opieki umożliwiono dostęp do systemu Teleopieki dla mieszkańców a w szczególności dla seniorów i osób przewlekle chorych na terenie gminy Nowy Dwór Gdański. W 2020 roku z tej formy wsparcia skorzystało 4 podopiecznych MGOPS.</p> <p>„Opieka 75+” - strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach będących w wieku 75 lat i więcej. W roku 2020 w wsparciem w ramach programu zostało objętych 6 osób. Dzięki programowi „Opieka 75+” gmina zwiększyła liczbę godzin usług dla seniorów.</p>
11.	<p>Na terenie powiatu nowodworskiego znajdują się ośrodki rehabilitacyjne, które organizują dla osób niepełnosprawnych z różnymi dysfunkcjami 14 - dniowe turnusy rehabilitacyjne dofinansowane ze środków PFRON.</p>
12.	<p>W placówkach opieki zdrowotnej organizowane były różnorakie badania specjalistyczne dla mieszkańców z terenu powiatu nowodworskiego.</p>
13.	<p>W poradni ortopedycznej oraz innych placówkach opieki zdrowotnej na bieżąco wypisywane są wnioski dotyczące zaopatrzenia ortopedycznego, oraz środków pomocniczych, typu: wózki inwalidzkie, chodziki, obuwiu ortopedyczne itp.</p>

#### Cel strategiczny 6

#### **Rozpowszechnianie wiedzy o problematyce związanej z niepełnosprawnością oraz umożliwienie dostępu osobom niepełnosprawnym do informacji**

##### Kierunki działań:

1. Inicjowanie tworzenia punktów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych;
2. Dostosowanie stron internetowych jednostek organizacyjnych powiatu i gmin do potrzeb osób niepełnosprawnych;
3. Opracowanie informatora, ulotek dla osób niepełnosprawnych na temat przysługujących im praw i uprawnień;
4. Poradnictwo z zakresu ulg i uprawnień przysługujących osobom

- niepełnosprawnym;
5. Zaangażowanie lokalnej prasy, mediów do współpracy w zakresie poszerzenia informacji skierowanej na problematykę osób niepełnosprawnych;
  6. Szkolenie kadr zajmujących się obsługą osób niepełnosprawnych.

L.p.	Działania
1.	Pracownicy PCPR w Nowym Dworze Gdańskim oraz OPS na bieżąco udzielali informacji osobom niepełnosprawnym na temat możliwości dofinansowania i dostępności do usług rehabilitacyjnych oraz na temat ulg i uprawnień, jakie im przysługują. Pracownicy powyższych instytucji pomagają także osobom i ich rodzinom w podjęciu działań w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności czy też prawa do renty z organów emerytalno – rentowych. Informują również na temat przysługujących świadczeń w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy społecznej. Pomagają również w wypełnianiu stosownych dokumentów.
2.	Na tablicy ogłoszeń PCPR na bieżąco zamieszcza się informacje dotyczące osób niepełnosprawnych.
3.	Pracownicy PCPR wykonali ulotki dotyczące działalności jednostki oraz możliwości uzyskania różnych form pomocy przez osoby niepełnosprawne. Ulotki zostały rozesłane do instytucji oraz szkół na terenie powiatu nowodworskiego.
4.	PCPR współpracuje z lokalnymi mediami, gdzie przekazywane są materiały dotyczące programów oraz projektów realizowanych przez jednostkę, a także PFRON.
5.	PCPR na bieżąco aktualizuje stronę internetową (dostosowana do osób niepełnosprawnych), na której znajdują się m.in. wnioski do pobrania na dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym; likwidacji barier; sprzętu rehabilitacyjnego; przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ze środków PFRON; wnioski do orzecznictwa celem uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności; karty parkingowej jak i również legitymacji dla osoby niepełnosprawnej. Na stronie znajdują się także procedury realizacji złożonych wniosków, informacje o programach ogłaszanych przez PFRON.
6.	PUP propaguje możliwość dokonania zapisów do rejestracji jak i samej rejestracji w urzędzie pracy przez Internet.

L.p.	Działania
7.	MGOPS w Nowym Dworze Gdańskim dystrybuował na terenie gminy „Informator dla Seniora” – edycja 2020 również w formie PDF (dostępny na stronie internetowej <a href="http://www.mgopsndg.pl">www.mgopsndg.pl</a> ). Powyższy informator zawiera w swojej treści m.in., telefony alarmowe, wykaz poradni na terenie gminy, wykaz aptek, informacje na temat dostępnych form wsparcia dla seniorów i instytucji na terenie gminy, które zrzeszają wokół siebie seniorów oraz organizują dla nich czas wolny.
8.	W Urzędzie Miasta oraz Miejskiej Bibliotece Publicznej w Krynicy Morskiej, na bieżąco są umieszczane informacje dotyczące aktualnej oferty kulturalnej i sportowej w formie plakatów, ulotek, ogłoszeń na stronie internetowej.
9.	Strona Internetowa Urzędu Gminy w Sztutowie dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.
10.	Pracownicy PCPR brali udział w szkoleniach online organizowanych przez PFRON. Szkolenia dotyczyły SOW – System Obsługi Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych.

## 5. Zakończenie

W okresie przygotowań dokumentu sprawozdawczego ze względu na trwający stan zagrożenia epidemicznego w kraju, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

w Nowym Dworze Gdańskim nie zaprosił partnerów Strategii do udziału w spotkaniu w sprawie podsumowania dotychczasowych osiągnięć z realizacji „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026” oraz wynikających z niej programów. Zabrakło zatem dialogu opartego na wymianie doświadczeń, opinii i poglądów w sprawie oceny realizacji założeń

dokumentu strategicznego. Raport ma charakter opisowy.

Sprawozdanie „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026” z pewnością ukazuje wielokierunkowy model podejścia w rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów i potrzeb społecznych naszego powiatu.

Interpretacja danych przekazanych przez partnerów Strategii działających na różnych szczeblach zarządzania wskazuje, iż wykorzystano dostępne formy pomocy w postaci poradnictwa prawnego, psychologicznego, terapii, warsztatów by zapewnić szeroko rozumiane wsparcie i poczucie bezpieczeństwa osobom, rodzinom i grupom społecznym wykorzystując do tego doświadczenie, własny potencjał i zasoby finansowe.

Podjęmowano działania w obszarze edukacji, kultury, wypoczynku, ochrony zdrowia, zatrudnienia, zapewnienia potrzeb materialnych i mieszkaniowych. Działania ukierunkowano na dynamiczny i zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy zapewniający wzrost i poprawę jakości życia mającego odzwierciedlenie w zmniejszeniu skali zjawiska wykluczenia społecznego, wzmocnieniu rodzin oraz wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych i osób w podeszłym wieku. Zarówno partnerzy Strategii jak i inne jednostki samorządowe oraz organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu nowodworskiego w aspekcie dbałości o poczucie lokalnego bezpieczeństwa podejmowali liczne działania profilaktyczno-edukacyjne w placówkach oświatowych, działania prewencyjne prowadzone przez policję, przedstawiono bogatą ofertę dostępu do alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i dorosłych.

„Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026” zakłada zmiany społeczne w Powiecie Nowodworskim na przestrzeni dziesięciu lat, w których nastąpić ma wymierna poprawa warunków życia mieszkańców. Z przeprowadzonej analizy wynika, że już na bieżąco zauważa się zmiany w świadomości społeczeństwa wynikające z chęci dbałości o mieszkańców regionu, społeczeństwa budowanego w poczuciu bezpieczeństwa wolnego od zagrożeń i problemów społecznie niepożądanych. Założone zadania starają się być realizowane w zadowalającym stopniu. Wiele przedsięwzięć uzależnionych jest jednak od możliwości budżetowych Powiatu w danym roku oraz od pozyskanych środków rządowych i unijnych. Konsekwentna systematyczna i nieprzerwalna zaś współpraca oparta na wzajemności i równorzędności partnerskiej jest gwarantem budowania spójnego i demokratycznego społeczeństwa w regionie.

Wielokierunkowy model podejścia do rozwiązywania problemów społecznych ma zagwarantować zmianę:

1. Wzmocnienia pozycji rodziny w społeczności lokalnej;

2. Poprawy warunków rozwoju dzieci i młodzieży;
3. Podniesienia skuteczności w kształceniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin;
4. Poprawy skuteczności oddziaływań profilaktycznych i terapeutycznych wobec osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień, dotkniętych przemocą;
5. Wzrostu aktywności życiowej i zawodowej osób bezrobotnych, dzięki rozwojowi adekwatnych i zindywidualizowanych form pomocy i wsparcia;
6. Zwiększenia liczby miejsc pracy na lokalnym rynku pracy;
7. Poprawy jakości życia osób starszych, poprzez wspieranie ich aktywności życiowej, podnoszenie jakości usług opiekuńczych środowiskowych i stacjonarnych oraz rozwój inicjatyw pomocowych;
8. Poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, dzięki wspieraniu ich samodzielności życiowej i zawodowej oraz rozwój form opieki środowiskowej i instytucjonalnej;
9. Poprawy warunków organizacyjnych i bazy materialnej instytucji pomocowych;
10. Wzrostu jakości i profesjonalizmu świadczonych usług działających w obszarze integrującej polityki społecznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim nadzorowało i koordynowało prace związane z przygotowaniem raportu z realizacji podjętych działań na rzecz „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026”. Nadmienia się jednak, iż wszystkie lokalne podmioty oraz partnerzy uczestniczący w realizacji niniejszego dokumentu strategicznego w ramach opracowanej i przedstawionej charakterystyki działań podejmowanych w zakresie poszczególnych celów i programów, odpowiadają za jego całość.

Składając podziękowania za współpracę przy realizacji sprawozdawczości „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026” informuje się, iż otrzymane materiały przetworzono, zmodyfikowano i wykorzystano na potrzeby niniejszego dokumentu.

Do przygotowania sprawozdania z realizacji Strategii przyczyniły się:

1. Fundacja „Wróć” w Jantarze;
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krynicy Morskiej;
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Dworze Gdańskim;
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostaszewie;
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stegnie;

6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztutowie;
7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewie;
8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie;
9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie;
10. Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim;
11. Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Żuławskiej w Nowym Dworze Gdańskim;
12. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej;
13. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim;
14. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Nowym Dworze Gdańskim;
15. Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim;
16. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Dworze Gdańskim;
17. Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim;
18. Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim;
19. Stowarzyszenie Dla Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” w Marzęcinie;
20. Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „Dar” w Jantarze;
21. Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej” w Nowym Dworze Gdańskim;
22. Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim;
23. Zespół Szkół w Nowym Dworze Gdańskim.

*Dokument opracował i przygotował zespół pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim pod kierownictwem Dyrektora Doroty Betkier.*

## **Spis tabel**

<i>Tabela 1 Dane liczbowe dotyczące działalności ZI z terenu powiatu w 2020 roku.....</i>	<i>14</i>
<i>Tabela 2 Dane liczbowe dotyczące działalności ZI z terenu powiatu w latach 2019 - 2020...</i>	<i>14</i>
<i>Tabela 3 Świetlice na terenie powiatu z podziałem na gminy w 2020 roku.....</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 4 Typy rodzin zastępczych.....</i>	<i>35</i>
<i>Tabela 5 Podział rodzin zastępczych według form rodzinnej pieczy zastępczej .....</i>	<i>39</i>
<i>Tabela 6 Sposoby promowania rodzicielstwa zastępczego oraz pozyskiwania .....</i>	<i>40</i>
<i>Tabela 7 Sposoby podnoszenia kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych.....</i>	<i>43</i>



*Tabela 8 Formy wsparcia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą ..... 47*

## **Spis rysunków**

*Rysunek 1 Stopa bezrobocia w powiecie na tle całego województwa pomorskiego ..... 30*  
*Rysunek 2 Liczba osób bezrobotnych w powiecie na tle całego województwa pomorskiego ..... 30*  
*Rysunek 3 Stopa bezrobocia w kraju i województwie w 2020 roku ..... 31*  
*Rysunek 4 Przyczyny wyłączenia osób z rejestru osób bezrobotnych w 2020 roku ..... 31*